

Savaitinis laikraštis
ŽVAIGŽDĖ
išeina kas Pėtynėia.
Kaštuoja ant metų \$2.00,
Lietuvė 3 rub., Susivien.
L. R. K. A. spėuriams \$1.50.

ADVERTISING PRICES:
3 col's long adv. \$0.50
Cells and orders 1.50
Cells ant visų metų 15.00

Korespondencijas ir pinigų
siunčiant reik adresuoti:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

The Lithuanian Weekly
"ZVAIGZDE" --- THE STAR
published every Friday at 15 West
Oak St., Shenandoah, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
Rev. A. Milukas, Pres. and Sec'y.
J. Barstow, Treas. and Ed.

Subscription \$2.00 a Year
to members of "R. C. A. of A." \$1.50

Rates of Advertising:
One inch once \$ 0.50
One inch one month 1.50
One inch per year 15.00

All communications must be addressed:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

OFFICIAL PAPER OF LITHUANIAN
R. C. ALLIANCE OF A.

Savaitinis Katalikiskas Laikraštis, Organas Susiv. Lietuviu R. Kataliku Amerikoje

Entered as second-class matter Dec. 19, 1905, at the Post Office at
Shenandoah, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Nr. 18

SHENANDOAH, PA., 1 D. GEGUZES (MAY) 1908 M.

Metai VIII

100 Metu Dijecezija.

Pereitė savaitė su didžiausia iškilme buvo apvalkėčiota šimtmetinės sukaktuvės iškūrimo Philadelphijos, nedidelės tada, dijecezijos, kuri dabar yra viena iš didžiausių Amerikos Suvienytų Valstijų dijecezių.

Pirm 100 metų, 1808 m., Philadelphijos dijecezija užėmė valstijas Pennsylvania, Delaware ir piet-vakarine New Jersey. Philadelphijoje tuomet negyveno nei pusė tiek katalikų, kiek šiandien gyvena mažiausioje to laiko vyskupijoje, dijecezijoje Wilmington'o. Šiandien tuose minėtuose kraštuose gyvena 1,570,000 katalikų, trečia dalis jų dabartinėje Philadelphijos archi-dijecezijoje, apimančioje dešimtį pietinių Pennsylvanijos pavietų.

Skaitlius katalikų, gyvenančių Philadelphijos arcivyskupijoje, pasidalina po 8 dijecezijas šiteip: Philadelphijos dijecezijoje gyvena 500,000 katalikų; Pittsburgo dijecezijoje 400,000; Scranton'o 250,000; Trenton'o 133,000; Erie 121,000; Altoona 77,000; Harrisburg 57,000; Wilmington 31,000. Visose 8 dijecezijose krūvoje gyvena 1,569,000 katalikų; pirm 100 metų ten vargiai buvo 15,000.

15,000 katalikų, pirm 100 metų gyvenusių Philadelphijos dijecezijoje, rodosi mažas skaitlius, nes Philadelphijos kolonija podraug su Maryland'o buvo pirmutinės ūždėtis iš visų 13 pradinųjų kolonijų, sutvėrusių Suvienytas Valstijas; jos dvi užsidėjo pirm kokių 125 metų. Tačiau tam skaitlius mažumai buvo yvairios priežastys, tarp jų vyriausia ta, juog atveiai buvo yvairių tikėjimų. Pennsylvanijoje iš pradžių katalikai turėjo pilną tikėjimiską laisvę; bet Maryland'e ta laisvė jau pasibaigė metuose 1692, o New Jersey 10 metų vėliau.

Pirmutinis katalikiškas kunigas Philadelphijoje apsigyveno metuose 1729 ir keturis metus vėliau nupirkė žemę pabudavojimui šv. Juozapo bažnyčios. Buvo tai kun. Juozas Greaton, jezuitas, kuris jau nuo metų 1725 buvo besilankęs iš Maryland'o ir Lancaster, Wilcox ir kitur. Žemę jo nupirkta bažnyčios pabudavojimui, gulėjo arti dabartinio Fourth ir Walnut gatvių; nors

Jo Malonybė Philadelphijos Arcivyskupas P. J. Ryan ir jo sufraganai vyskupai.
(Kilė paimta iš „Catholic Times and Standard“.)

ji buvo gana didelė, tačiau bažnyčią ant jos pastatyta buvo tik 28 pėdų ilgiau ir 18 pėdų plati. Bažnyčią atidarė 22 d. Vasario 1792 m., tą pačią dieną, kurioje gimė Jurgis Washington'as, pirmutinis Sus. Valstijų prezidentas. Bažnytelė, nors maža, bet buvo gana didelė reikalams, nes, jei tikėti užrašams, ant pirmutinės dievmaldystės pribuvo tik 11 žmonių. Tokia tai buvo pirmutinė bažnyčia parapijos, apimančios tuomet visą Pennsylvaniją ir New Jersey valstija. Bažnytelė, maža ir panėši velkiau ir privatišką namą, buvo akstinas akys ypačiai presbyterijonams, pribuvusiems iš Airijos, ir smarkus ginčai ejo iš josios nežasties; nekuris baronas de Kalm, gyvenęs viduryj 18-to šimtmeđo,

savo raštuose pasakoja, kad bemaž idūkė presbyterijonai būtų sudėginę aną bažnytelę. Kun. Greaton, kurio priežiūrai buvo pavestas vienas didysis kraštas, tuo laiku, rodos, gyveno ne Philadelphijoje.

Didesnė dalis atveiai katalikų tuomet buvo volkiečiai pietinės Vokietijos; podraug su kitais atveiais jie išsiklaidė po visą kraštą, ir su laiku prisiejo partraukti daugiau kunigų. Užrašai parodo, juog metuose 1741 Pennsylvanijoje buvo 5 kunigai katalikai.

Antras Philadelphijos kunigas buvo Henry Neale, miręs 1745 m. Jo pasekėjų pastojo kun. Robert Harding. Jam beklebonaujant, parapijai prisiejo daug nukėsti per pranežų su indijonais karais; katalikus engė visokiais

būdais: už nešiojimą ginklų, tuomet teip reikalingų, uždėjo augstus mokesčius; reikalauta, kad paduotų skaitlines, kur ir kiek jų gyvena. Tosios skaitlines parodė, kad visoje provincijoje tuomet gyveno 1,365 katalikai; pačioje Philadelphijoje gyveno 400. Tačiau pasirodė reikalas didesnės bažnyčios, ir kun. Harding nugriovęs ma-

žąją bažnyčią pastatė ant jos vietos didesnę. Veik bet pasirodė reikalas ir didesnių kapinių, o tuomet nupirkta žemė, ant kurios šiandien bestovi šv. Marijos bažnyčia ir kapinės.

Pavasaryje metų 1808 šv. Tėvas Pius VII įkūrė Siaurinėje Amerikoje vyskupiją, tarp jų ir Philadelphijos vyskupiją. Pirmu vyskupu

aprinktas tapo kunigas pranciškonas, Michael Egan. To laiko sumišimai daleidė jo pašventinimą vyskupu tiktai metuose 1810. Vyskupas daug pasirūpino apie itaisymą ir padalinimą šv. Marijos bažnyčios, teip juog būtų verta vardo katedros. Pačiame triūse, m. 1814, mirtis pabaigė jo darbštų gyvenimą. Vyskupijos urėdas buvo nelengvas, užtai retas troško jo. Keliolika tiesiog atsisakė jį priimti. Metuose 1820 tiktai atsirado pasekėjas: kun. Henry Conwell iš Airijos, 70 metų senelis. Apie tą laiką plačioje vyskupijoje gyveno apie 75,000 katalikų; kunigų jų dvasiškiems reikalams prižiūrėti buvo mažai, katalikystė užtai buvo labai susilpnėjusi.

Be Philadelphijos penkiose Pennsylvanijos miestuose buvo laikomos Mišios, beje Wilmington'e (Delaware valstija), Lancaster, Conewago, Loretto ir Pittsburge. (Loretto bažnyčia pastatė persikirkštines iš stačiatikystės rusų būvęs kunigaikštis, Dimitras Galcin'as, Išėjęs i kunigus.) 1831 m. vyskupas apleido šv. Juozapo bažnyčią, apsigyveno kitoje vietoje ir sekančiuose metuose įkūrė savo namuose seminariją, pasiėmęs mokyti penkis klientus. Tris iš jų pasiliko iššvesti i kunigus. Tai buvo pradžia vienos iš didžiausių dabar seminarijų Suvienytose valstijose, beje šv. Karolio Boromiejaus Seminarijos Overbrook'e, čia jau prie pat Philadelphijos miesto rubežų. Be milijoninių mūrų ta seminarija turi dar per 200 akėrijų žemės, už kuria siūloma milijonus dabar. Joje mokinaisi po 160 klerikų. Kasmet po dijeceziją daroma aukų rinkimā. 1907 m. vienos tik Philadelphijos tikintieji sumetė 50,000 dolerių seminarijos užlaikymui. Mokslas ten ir užlaikymas uždėkja.

(Tęsa ant 4-to puslapio.)

Oficiališkās pranešimas apie seimā randasi ant 2-ros pusl.

TEMYKIT.

Ant šešto puslapio patalpinta Geručio „Kalba“, išimta iš antros laidos „Sodžionių Teologijos“. Toji knyga privalėtū būti kiekvienoje katalikiškoje šeimynoje. Kaštuoja tik doleri. Norintieji ją gauti adresuokite:

Rev. A. MILUKAS,
Shenandoah, Pa.

Pirmutinė Philadelphijos Katalikų Bažnyčia.

XXIII SEIMAS

Susivienijimo L. R. K. A.

Pagal pernykščio Seimo nutarimą šimet S. L. R. K. A. Seimas bus Chicago, Ill. Seimo sesijos prasidės 16 d. Birželio, Utarnin-ke (ba 14 d. Birželio bus tik didelė paroda Lietu-vių Chicagoje, kaip kuopos jau garšino). Iš ryto 10 val. bus Mišios šv. su pamokslu šv. Jurgio baz-nyčioje ant 33 gatvės ir Auburn Ave. Visi Susi- L. R. K. A. kuopų atstovai malonėkiti pribūti ant- tų pamaldų.

Po bažnytinį apogėjų visi atstovai turės eiti ant sąsės prie darbo. Kožnas atstovas turi turėti mandataus kuopos su parašais viršininkų ir kuopos antpauda (pečėdė). Inesimai turi būti ant atskiros popierės teippat su parašais viršinink- ū ir kuopos antpauda.

Kiekviena kuopa gali siųsti, pagal Worcester'io Seimo nutarimą, 1 delegatą nuo 50 pilnų sąnarių. Mažesnės kuopos, turinčios per 20 pilnų sąnarių ir gali siųsti vieną delegatą. Kuopos, ką neturi- nė 20 pilnų sąnarių gali 2 ar 3 susitarę su žinia Centrališko Komiteto siųsti vieną delegatą.

Apsvarstykite, ką padaryti su tokiomis komi- sijomis, ką niekad nieko neatlieka; ant Seimo kož- nas greitai apsiima būti komisijoj dėl išpildymo kokio svarbaus ir gražiai skambančio nutarimo, visi metai prasleika, o jie nė nepamėginą savo už- duoties atlikti. Gaila tik ką šaukiam Seimus kas- met ir ten daug visko visada nutariame, tik nie- kad tų nutarimų neįspildome.

Paliūdimūs (diplomūs) vaikams duoti, ar ne? Centrališka Komiteta ar rinkti iš visos Ameri- kos, ar kad būtų karciausia vienas nuo kito, ba- reikale kokio susirinkimo arba nutarimo išsikira- čiusiai vyriausybė negalima susirinkti ir susiva- žiuoti.

Kaslink emigrantų namų gal susidėti su kitais, jei vieni negalime; įvykdimimas tų namų yra la- bai reikalingas ir naudingas daiktas mūsų tautie- čių labui.

Daug, daug dar kitokių dalykų gal yra, ką pa- čios kuopos sumanytų, nutarkit ir ant rašto pa- duokit, jei negalėsit per savo delegatą, siųskit lai- škus.

Linkėdamos visoms kuopoms Susiv. L. R. K. A. pasekmingų nutarimų mūsų organizacijos labui pasilieku su pagarba.

KUN. V. KUDYRKA,
pirmėsėdis.

LOURDES'O PANELES SVENC.

MARIJOS MENUO

TAI GERIAUSIA GEGUŽES
MEN. PAMALDU KNYGA

Visi apsiirėkimai Paneles Švenčiausios Lourdes'o ir svarbiausi stebuklingi apraštai toje knygoje skatymeliuose, pritaikytuose kiekvienai Gegužės dienai. Švenčiant šimet 60 metų Lourdes'o jubihejų, reiktų kiekvienam Lietuviui katalikui tai knygelę įgyti. Tai svertumpintas H. Lasare'o vei- kalas „Mois de Marie de Notre Dame de Lourdes“.

Kalba visiems prieinama. Knygelė lietuviškai parašyta Julės Pranašitės. Kaina tik 30 kap.

Adresas: Rev. A. MILUKAS,
15-17 W. Oak St., Shenandoah, Pa.

OFISAS DEL SZIFKORCZIU IR PINGIU LEIDIMO.

Sipiktoriais paritodu ant geriančių baltų mairuosa. Neesanti nakti šip- korto, atalankytis pas mane, niekur negarasi pavena sodas ir ne- piktoriai šipkoti pigias. Piktoriai leidžia į vieno baltu vėsiu. Padėsiu- darsimonia del baltu pavaišio arba daly šaldimio Lietuvių arba- kito vėsiu daly. Neesanti pomarionis sūdiu pi arba salius perva- si ant kito kalbės, ad tų viskį padaryti gėsmadi ir pigianiai.

SQUIRE SIMON A. RAMONATIS

105 East Centre Street, Shenandoah, Pa.

Jeigu geri alų, tai pabandyk Columbia alaus. Pastiprinantis gėralas yra teipju reikalingas, kaip pastiprinantis valgis

COLUMBIA ALUS

ramis troškuli ir atgavins tave. Pardavinėjamas pusė pantės baksuose.

Ofisas: 110 So. Main St. Shenandoah, Pa.

Centro Vyriausybės

Susivienijimo Lietuvių Katalikų Am- Adresai.

Dvasiškas vadovas:

Kun. A. Milukas, Girardville, Pa.

Prezidentas:

Kun. V. Kudyra, 258 Slocum Ave, Kingston, Pa.

Vice Prezidentas:

Iz. Nauseda, 917 33rd St., Chicago, Ill.

Kasierius:

K. Radzevičius, Shenandoah, Pa.

Sekretorius:

K. Krusinskas, 48 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Kasos globojoi:

Dom. Brazinskas, Elizabeth, N. J. ir Kar. Valukonis, Du- rycy, Pa.

Knygtis:

Kun. V. Vizgirda, Box 1053, Plymouth, Pa.

Augėdžiausias sūdas:

Kun. V. Varnagris, Brooklyn, N. Y.; J. Girduckas, Forest City, Pa.; Juozas Kozas, Waterbury, Conn.; St. Marcinkevičius, Chicago, Ill. P. Skunskis, Cleveland, Ohio.

Adresai Kuopų Sekretorių Susiv. L. R. K. A.

- N. k. p. — Kur ir kas.
1. Kingston, Luz. Co., Pa. A. Šaučiūnas, 18 Penn Ave.
 2. Forest City, Pa. Juozas Bardiulis, P. O., box 594
 3. Elizabeth, N. J. Dom. Brazinskas, 82 Broad str.
 4. Shenandoah, Pa., Dr. V. M. Val Tam. Krizianaukas, P. O. L. b. 6
 5. Shenandoah, Pa. Dr. Mot. Roč. Julija Pranašitė, 17 W. Oak str.
 6. Plymouth, Pa. A. Urbaševičius, 329 River str.
 7. Pittston, Pa. L. Šepornis, 233 Rack st.
 8. Cleveland, Ohio. Juozas Urbaitis, 2139 St. Clair str.
 10. Philadelphia, Pa. J. Orsčius, 1628 Ferry Ave. Cananda, N. J.
 11. Waterbury, Conn. F. Šuopis, 27 Summit str.
 12. Shamokin, Pa. Vincas Štokičius, 1578 Tioga str.
 13. Baltimore, Md. Juozas Vaidiškis, 658 W. Sarino-
 14. Pittsburg, S. S. Pa. V. Kučkus, 2614 Carson st.
 15. Chicago, Ill. [gs str. Jul. Dycharvėlia, 882-83 4th str. Chicago, Ill.
 16. Ant. P. Giedriūnas, 286 N. Ashland Ave.
 17. Wilkes-Barre, Pa. Geo. Tumasonis, 32 Hayes Lane.
 18. Northampton, Mass. Povilas Virbičkas, 166 Pleasant str.
 19. Philad., Pa. D. L. E. Gėdė, 12th.
 20. A. J. Godaitis, St. George Church cor. Salmon & Venango sts.
 21. So Boston, Mass. P. Mikalaukas, 320 W. Broadway.
 22. Exeter, N. H. Jeronimas Batavičias, 56 Winter st.
 23. Hastings, Pa. Juozas Patera, P. O. b. 195
 24. Minersville, Pa. Juozas Staknevičis, P. O. b. 507
 25. Beaverdale, Pa. Jonas Zmierskis, P. O. b. 48, Cam-
 26. Leviston, Me. [brs Co. Nils. Stankėvič, Box 150.
 27. Mineville, Pa. Rev. V. Dargis, P. O. Box 516.
 28. Luzerne, Pa. Mot. Motiejūnas, 289 Wabugh st.
 29. Cambria, Pa. Antanas Kaluškevičius, —
 30. Scranton, Pa. J. Vyšniauskas, 114 Theodore str.
 31. Mahanoy City, Pa. J. Jurgelėvičius, 613 W. Mahan. str.
 32. Ansonia, Conn. K. Burkauskas, — Hunter str.
 33. Cincinnati, Ohio. J. Deimantas, 1128 Gen. str.
 34. McKees Rocks, Pa. J. Parcevič, P. O. Box 223.
 35. Newark, N. J. Jurgis Zakas, 153 Ferry str.
 37. Oregon City, Oregon. P. Balčiūkas, Box 96
 38. Homestead, Pa. Bolesl. Malinauskas, 318 4-th Ave.
 39. Mahanoy Plane, Pa. Jonas Andzė, P. O. b. 34
 40. Shenandoah, Pa. Adom. Adomaitis 31 E. Centre str.
 41. Worcester, Mass. Ant. Čigonkas, 463 Millbury str.
 42. Brooklyn, N. Y. K. Krusinskas, 48 Grand Str.
 43. Portcaster, N. Y. Ant. Rumiševičius, 44 So. Main str.
 44. Haverhill, Mass. D. Česnelovskis, 77 River str.
 45. Paquonnet, Conn. J. Krasovskis, P. O. Lock b. 19

46. Sugar Notch, Pa. V. Šimkoniš, P. O., b. 37
47. Mt. Carmel, Pa. S. Petruškevičius, 34 W. 3-rd str.
48. Cambridge, Mass. J. Tamulynas, 37 Jefferson str.
49. Reading, Pa. A. Jakubičionis, 434 Minor str.
50. Cleveland, Ohio. N. Macriaukas, 1725-38 4th
51. New Philadelphia, Pa. Loškėvičius, Box 64, Silver Creek, Pa.
52. Lawrence, Mass. Mik. Norėdiūnas, 117 Garden str.
53. Shamokin, Pa. J. Baškūnas, 46 Sheridan str.
54. Grand Rapids, Mich. M. Reklaitis, 341 Hamilton st.
55. Bernice, Pa. S. Stasėvičius, P. O., b. 53
56. Brooklyn, N. Y. J. Gradulla, 308 Driggs ave.
57. Exeter Borough, Pa. M. Lankaitis, 728 Luzerne Ave.
58. Curtis Jav. A. Co. Balt., Md. A. Radavskas, 2 Hazel str.
59. Galtita, Pa. P. Jogis, P. O. Box 198
61. Duryea, Pa. J. Vaidiškis, P. O., b. 91
62. Sheboygan, Wis. V. Trepenaitis, 1608 Indiana Ave
63. Youngstown, Ohio. M. Bortniskas, 330 Garland Ave
64. S. Bethlehem, Pa. G. Totoralis, 219 New str.
65. Shenandoah, Pa. Hėtos dr. Uršaiš Augustaitė, 13 W. Oak str.
66. Elizabeth, N. J. K. Valčiūvičius, 146 Embly Pl.
67. Bentleyville, Pa. J. Začiūskas, P. O. b. 61
68. Union City, Conn. P. J. Brastauskas, P. O. b. 36
69. Ashley, Pa. Juozas Dobisla, 330 Main str.
70. Coyle, Pa. St. Malinauskas Box 31, New Upper Falls, Mass.
71. Longinas Bortas, 134 Linden str
72. Hudson, Pa. P. M. Marliukonis, P. O. Box
73. Wm Penn, Pa. S. Cepukaitis, Shaft, Pa. P. O.
75. Wanamie, Pa. W. Chruscia, 1455 S. 2nd str.
76. Conerton, Pa. Petras Krokinkas, Box 4
77. Swyers, Pa. Ant. Karkėvičius, Box 53.
78. Dubois, Pa. Alex Arja, 118 Simmons Str.
79. W. Hartford, L. I. N. Y. K. Bertalio, P. O., b. 184
80. Kynon, Pa. J. Naujokas, P. O., b. 161
81. Shenandoah, Pa. L. P. P. V. Baieika, 225 W. Apple all.
82. S. Louis, Mo. W. Chruscia, 1455 S. 2nd str.
83. Scranton, Pa. (Dr. Sv. Jurgio M. Navickas, 534 Theodore Str.
84. Meridan, Conn. A. Stankevičius, 61 Pine str.
85. Chicago, Ill. John Strelis, 4549 Hermitage ave
86. Plymouth, Pa. John Kunigonis, 177 E. Main str.
87. Allegheny, Pa. J. Mikulaitis, 1418 Hopkin str.
90. Hazleton, Pa. Jonas Jankauskas, Box 430
91. Waterbury, Conn. Jonas Alenkas, 11 Leonard St.
92. Valparaiso, Ind. D. Prasiapas, room 21, Siles Hall
93. Kaston, Pa. (Dr. Sv. Jono Kr.) P. Lapinskas, 409 Northampton Str.
94. Westville, Ill. J. Bizinskis, box 32
95. So. Boston, Mass. Ad. Starinskas, 101 Silver str.
97. Lawrence, Mass. (Dr. Sv. Elob.) A. Magonis, 100 Bradford Str.
98. So. Chicago, Ill. Melanija Javokaitė, 8801 Siginov.
99. Chicago, Ill. (Sv. Jurgio Giedriov) Bol. Janušauskas, 3845 Auburn Av.
100. Chicago, Ill. (Tyrano) Wm. Sabalaukas, 1129 So. Oakley Ave.
101. Chicago Ill. Alek. J. Lemont 166 W. 18-th Str.
104. St. Clair, Pa.

Knygne Susiv. L. R. K. A.

- Medžiagos šios knygos
Tėvyne", 1896-1899 m.	\$1.20
Būdas Senovės Lietuvių, S. Dau-	1.00
kanis	1.00
Lietuvių Amerikoje, Jr. Jons	1.00
"Keltis ir Lemog", kur J. Žilinskis	25
Kun. A. Barla, jo darbai ir gyve-	15
nimas	15
Medegs mūsų vaistinėlystai, Dr.	40
Banasavicius	40
Lietuviška Krievotijai	40
Pažadėjimas Lietuvių Tautos, gr. Lo-	30
IVOS	30
Rankovės-Senovėsios Istorijos, kun.	40
A. Miklo	40
Pajauti	40
Prasidėjimas (vairimas)	40
Medegs Simono Daukanto biografijai	40
Kražys, Eduardas Jungo	30
Naktis šluodė	30
Europos Istorija, parašė Freeman	10
Gipšinis Jolis, perspaudimas iš Tėv.	10
Malinoris ir Šoberys	20
Prasidėjimas ir Giedulis, Mick.	25
Kuoni žmonės gyvena	15
Pilipio ovy lepio gal, drama	15
Jonišis ir kempis ir šilko	10
Konradas Valenroda, Mick.	10
Dogmatas apie pragrą	25
Lietuv. traktatų studijos, Busas.	50
Gramatika Lietuviškos kalbos, parašė	30
P. Kriščiūnas	30
D. V. Vizgirda Plymouth, Luz. Co., Pa.	50

PATEMYJIMAS.

Man atkreipus laudes atydą, kad yra Hartforde, Conn., jau 10 lietuvių, kurie mokinasi ant misijonierų, pradėjus kairurie atsišaukti i mane su užklauskimas apie išlygas ir kitus dalykus, ir ar juos i ten priimtų. Taigi pranešu visiems, kas nori, tegul kreipiasi tiesiog i tuos misijonierius po šiomų ant-rašų: La Salette Fathers, 85 New Park Ave., Hart-ford, Conn. Arba jei kas ne-moka angliškai parašyti lai-šką, gali rašyti lietuviškai i vieną iš tų lietuviškų stu-dentu. Mat jie, kur ne per labai toli, siūnia vieną iš savo kunigų egzaminuoti postulato pašaukimą ir pa-duoda visas išlygas, kiek kas ištenka, tiek moka, o vi-sai beturčiais, turinčios pa-šaukimo ženklus, prima ir mokia dovaniai.

Kun. P. Saurusaitis.

P. S. Kurie jaučiasi turį pašaukimą vienuoliu, patar-čiau visiems pirma nusipir-kti ir perskaityti „Vie-nuo linis Luoma“, nors ta knygutė visiems, kaip gindytojoms teip ir vaikams ir mergaitėms yra labai reikalinga, tačiau vienuo-lynan pašauktiesiems ji yra būtinai reikalinga.

YVAIRUS.

Kiekviena žemė ir kiek- viena tauta pasaulėje turi savo atskirus būdus, kurie paprastai būna pasekmė pa- čios gamtos padalinimo visokio i atskiras dalis. Kiek- viena dalis priguli nuo savo apylinkių ir klimato. Mūsų žemės būdai yra kitišonki- nuo beveik visų kitų žemių, tačiau patyrimas parodė, juog tie mūsų būdai mums geriausiai tinka. Viena iš geriausių būdų Amerikos žemūis yra pavasariui atė- jus apvalyti kraują, kuris per žiemą prisitraukė visokių neprigulinčių dalelių. Yra tik viena gyduolė, kuri tų apvalymų atliek gamtiš- kio būdu, tai yra Triner'o Amerikoniškas Elixiras iš Bitter Vyno. Ten nepridėta jokio potažo, jokio gyvo si- dabio, jokių nuodų, ir dėlto jis neužkenkia šilvini. Jis suragis malino organus ir padarys juos veikliais; val- gis tobulai susimalis ir persi- vers i gryną kraują, kuris greitai pripildys gislas. Jei- gu jautiesi nesmagiu, nu- susiūsi, neramu, jeigu valgio malimas arba veido skausi- mas netobul, apvalyk savo kraują, Aptiekose. Jos. Triner, 616-622 So. Ash- land Ave., Chicago, Ill.

GAMTOS STEBUKLINGA GYDUOLĖ

kisėninė vuoostykė, išgydo katara, sustabdo galvos skaudėjimą, suteikia neaps- kaudą palengvinimą nuo šal- čio, slogo, karštinų ir kitų tolygių nesmagumų. Vienos vuoostykės prekė su prisiu- tinto 35 centai. Pingus ga- lite siųsti per Money Order arba pašto markėmis. Ad- resas: John Petal, 70 East 13th St., Chicago, Ill

Šventas Raszas

arba Biblija Naujo Instatymo parduodama: po \$1.50 be apdarų, po \$2.00 su apdarais, po \$2.50 su paauksuotais apdarais. Adresas: Rev. S. PAUTINIUS, Mahanoy City, Pa.

SANDARA LIETUVIŲ KATALIKU AMERIKOJE

asskuravija ant \$500 pometrisi už 50 centų mėnesiui, ir ant \$250 pometrisi už 25 centų mėnesiui, ir duoda pagėbą suliekuomai. Miss A. Sukaitis, sekretorius, 2113 Sarah St., Pittsburg, Pa. Adresai Centrališkų urėdinkų: Prez.: Kun. J. Sukaitis, 2113 Sarah St., Pittsburg, Pa. Kasierius: B. Valčiūnas, 1209 Carson St., Pittsburg, Pa.

Old Empire Rye

yra čysta ariekla, pa dirbtu sutinkant pilnai su Pensilvanijos Cysto Maisto Instatnis.

Empire Distillery Co.

352 Broadway, New York, N. Y.

Mėškos Balsimas.

Geriausias vaistas nuo Reumatizmo, Kasa- nis ir Šlogos, skaudamos galvos, skaudingi stomos, podagros, kratinės ir vėdarinio, nuo skaudimo kaklo, galvos skaudėjimų, ka- raiščių skaudimo ir onos.

O! ta gėdžio vėsiu, piktis ir skaidos. Je- gi ir negarantime, tai atstak i doieri, o atstakime egzostu, o bokerite ir pati sava- nimas u espres.

C. PAVITT (Povinskis) aptiekorius

21 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Juožas Szukis

—išdirbjas graziuski—

Fotografiju

Numeriųjų pavalkius nakties laike, o teipjei ir dieng autraukia kuograziu- siai. Tintymų kabinas.

Cor. Centre & E. White Sts. Shenandoah, Pa.

Lietuviška Budavojimo ir skolnimo Banka

žarteriuota Gruodzio 11 d. 1902 m.

Priima pingus ant 4 proc. ant metų ir siūnia pingus i Lietuvių pigiau ne kaip per pa- čia arba per kitas bankas. Ad- resuokite šep: 2124 Sarah str., Pittsburg, Pa.

Jonas Urkakis Prezidentas. Baltrus Vainoras kasierius. Kun. Jonas Sukaitis Sekre- torius.

Nepameskim senū dorybiū.

(Tasa.)

To mokslo prisilaiko socialistai. Prie naujos tvarkos įvedimo daugumas socialistų nori prašinti visai tikėjimą, kuris juos varžytų, rėdytų teip, kaip jiems tinka. Užtat tokie socialistai, karįdami prieš dabartinę tvarką, kariuoti nepaliauja ir su šv. Tikėjimu. Tuom naujosios gadinės mokslo persiėmus yra mūsų jaunūmenė ir labiausiai pragrašėjo mūsų krašte kaip „sicilikai“ (socialistai).

III.

Antroji svarbiausioji priežastis mūsų jaunūmenės bedievyystės, ypač dorisko ištvirkimo, yra mokyklos, tikriausiant sistemos ir mokyklo būdas mūsų krašte. Mokyklų užduotis yra lavinti vaikelius ir jaunikius protą, stropiai auklėti jų širdyse dorybę, praklinus jausmus ir visokius gerus juose palinkimus, stengtisi-gi išdildyti jų dūšioje visokius biauirus ir negražius apsiėiškimus. Visur, kur tikta valstija yra gerai surėdyta ir žmonės stovi ant augstiesnio apšvietos laipsnio, visuomenė atkreipia didžiausią atydą į jaunūmenės mokymą ir auklėjimą. Suprantama yra, dėl kokios priežasties teip rūpinasi apie jaunūmenę, nes ją mato liksiant to-gi visuomenės sąnarius, supranta, juog ilgai-niu pereis į jos rankas rėdymas ir užalky-mas valstijos, vier kurios priguli visuome-nė, perat-gi tos visuomenės laimė priguli nuo doriskų ir protikų viekų (spėkų) jau-nos kartos vyrų.

Lietuvos krašte jaunūmenės mokymą paėmė ir savo naują valdžią, kuriai kas kitas rūpėjo, bet ne išmintingas ir doriskas jaunūmenės dvasios auklėjimas. Iki bu-vo mūsų krašte vienuolynai (klostoriai), kuriuose zokoninkai užvedavo mokyklas ir visuomenė nebuvo surišta valdžios su-rėdymais kaslink vaikų mokymui, jaunikių mokymas (sakaū apie jaunikius) tikta, nes dėl mergaičių nebuvo tuomet Lietuvos mokyklų) ejo spardai, ir besimo-kantieji doriskai nebuvo nupuoė. Polen-keio Rusus valdžią, kuriai rūpėjo labiausiai mokymus padaryti ištinkimais valdžios tarnais ir jos dvasiai prielankiais, visai ki-tonišką užvedė tvarką mokyklose. Numa-nydama, juog jaunūmenė persima taja dvasia, kokios prisilaiko mokyklos moky-tojai, nenorėdami vėl, kad būsimieji valstijos piliečiai būtų po įtekme katalikiškos ar tautiškos mūsų krašte dvasios, sunaikino vienuolynus, mokyklo sistemą kaskar-tą mainė su tuom tikslu, kad jaunūme-nės dvasioje kuovėliausiai išdildyti pamė-gima ir prisirišima prie tėvų papročių, savo kalbos, tikėjimo ir tautiškos dvasios, iškurti-gi mokinių širdyse rusų kultūros melę ir pagarbą. Veikiaū įvykdinta liko tvarkos permaina visose mokyklose. Valdžia uždraudė, sunkiai baudama praskal-tėlius, ne tik surėdyti lietuviškų mokyk-lų, bet bent kam nuosaliai mokyti valkelius, išėmus savuosius, religijos mokslo, maldų, ypač lietuviškai, ar lenkiškai ska-tyti ir rasyti. Kiek nukentėjo tie iš mūsų, kurie ryžosi lietuvių valkelius mokyti, kas nežino ar negirdėjęs yra?!

Pradedamos mokyklose, pačių lietuvių užlakomose, mokytojas valdžia leido bū-ti tikta rusams ir tai stačiatikiams. Tuos pačius mokytojus auklėno valdžios ir pra-vošlavijos dvasia, iškydavo aniams, idant, mokydami lietuvių valkelius, pirmiausia rūpintųsi padaryti juos dvasioje grynas maskolias. Kas nežino, kaip uoliai ėmė tie rusifikatoriai lietuvių valkelius vesti į maskolius ir kaip mažai rūpinosi apie jų proto ir dvasios auklėjimą. Kad valkeliai biauiri šneka, negražiai elgiasi, tarp savęs nesutinka, mušasi, ar kaip kitaip nusidėda prieš dorybę ir mandagumą, tas mokyto-jams nerūpėjo ir valkelių perspėti nes-tenėgė, bet jeigu valkelis lietuviškai pra-šneks, lietuviškai knygtų ar maldaknygę pasirodys beturiš (atninkim dar nesenuo laikus, inms uždrausta nuo spauda), uėtelius užsidedavo visu rusifikatoriaus uolumu, baudavo valkelį teip, kad pasta-rasis genokai atjautsi ir ilgai laikatmintų. Kunigai, teisybė, lankydavo tas mokyklas (sakaū vis kaip po praėjusią laiką ir bu-vasių mokyklose tvarką, nes to valandų) darosi kaukurios permainos jos ir valkeliai, musėt, įvyks nauja tvarka), bet teip buvo suvaržytas visokiais valdžios surėdymais, kad maž ką tegalėjo gero padaryti. Žino-ma, tokioj mokyklų valkas, pavuėves ke-lias žiemas, išdyksta, išmokta maskolikiškai pasakytū kelis žodžius, tečiaus dorisko pa-mokymo, švelnesnio pasielgimo netenka jam nei gaunti, nei matyti.

Didžiausią vienok įtekme ant jaunū-menės padaro vidutinės mokyklos su vi-sais savo surėdymais ir tvarkomis, kurios už tikslą turi, kaip minėjome, apart mokslo

vaikams iškėpti rusų dvasią. Aukštesnio-ji valdžia pasikariant mokytoją į gimnaziją, nežūrėjo į pastarojo doriską vertę. Gal jįsai būtų prasciausio pasielgimo, žmo-gus su peršitiktinimais ir pažūromis, ku-ris kenksmingai turi įtekme ant jaunūme-nės, kad tik rusas, stačiatikis ir, žinoma, turis atsakanti mokslą, toks yra pilnu kandidatū ir mokytojus. Aiškūs daiktas, bedoriskai mokytojai negali turėti doros i-tekmes ant mokinių, priešingai tankiai juos papiktina. Pagalios, netiksliai tvarkai esant, kad ir atsirastu iš mokytojų vyras su gerais norais, gero nieko nepadarys, nes mokiniai neturi nei mažiausio ištikėi-mo ir profesorius jiems visai svetimus. Iš-pultū, idant tarp mokinių ir mokytojų bū-tų artimesnis ir širdingas susišėsimas, tada pastarieji kaip anklietai turint dangiau mokslo ir datyrimo, jaunesnius galėtu lavinti patarimais, perspėjimais pamokinti, kožnam gyvenimo atsitikime būti priele-liais, žodžiu sakaū, turėti gerą ir doriską i-tekme ant mokinių. Tuomtarpa mokyklo-se, kurių lanko mūsų jaunūmenė, netik-tai ką nėra tokios sutaikos tarpe mokyto-jų ir mokinių, bet priešingai vieni i kitus žūri kaip i savo priešus. Mokiniai, nors esti po didžią apsaugą nuo įtekmes mūsų visuomenės inteligentijos, tai yra moky-tesnių žmonių, tečiaus jie gerai supranta, koks yra intų krašto mokyklų siekis ir tendencija; taigi žūri i mokslo savo vado-lus, kaip i valdybos urėdus ir nuo jų sa-linasi. Mažesnieji valkeliai jų bijo, kad any nenubaustų, mokiniai-gi augstesniųjų kliaus tankiai neapkenčia ir tik tiek te-klauso, kiek reikalinga yra, kad nekludy-tų pereiti i aukstesnę (viršesnę) kliaus, ar ba-ne išvairytū iš gimnazijos.

Mokytojai, būdami visai svetimi dėl savo mokinių ir nujaudami, kiek yra jų godojami ir mylini, irgi neparodo širdies dėl jaunūmenės, kuri yra pavesta jų glo-bai. Žūri jįs tikta, kad vaikas išmokintū, juog užduotą koėja, ant egzamenų nepadarytū gėdos, kokio keblumo, jeigu-gi mo-kinius nešduoda koėjos, stato jam 2 ar 1 (tais skaitliū zenklais parodo, juog moky-nys ar silpnai moka koėja ar visai jos ne-moka) ir tie zenklai yra, gal pasakytū, vien-ntelė mokytojus priėmonė paraginimū vaikų prie mokslo ir doros. Labai retai at-sitinka, kad mokytojas mylėtu valkelius, jiems prijaustū, rūpintūsi dorai ir tėviskai pamokinti. Yra, teisybė, direktojos prie-žiūra ant mokinių, bet grynai poliėjine, kuriai tik tiek terapi, kad mokiniai pris-laikytū ištatumū valdžios jiems duoti.

Prie kiekvienos gimnazijos yra kapelionas, tečiaus jis negali turėti didelės įtek-mės ant mokinių, ypač paskutiniuose lai-kuose, kadangi jo balsą ir autoritetą vy-riausybė tyčiomis sumažino. Prie kiekvie-nos mokyklos mokytojai gret su direktoriau daro tankiai teip vadinamas pedagogiškas (mokytojų) patarimes, ant kurių tariasi apie mokyklos ir mokinių reikalus. Nutar-tina tenai, ar mokinius uoliai mokosi ar pri-tingi, ar galima praleisti jį i viršesnū klia-s, ar ne, pagalios koks jo yra doriskas el-gimasis. Jeigu vaikas nuosai nusidėda, pa-daro koki šitilūgi, ar prastai vedasi, kad nutartū, kaip tokį nubausti, ar jį išvairyti iš gimnazijos, ar bausmę kokią uždėti, suve-da mokytojai patarime, kur ir nusprendžia bausmę. Taigi ant tokių patarimų kunigo kapeliono gimnazijos valdžia neužrūpsa, nors tartum išpultū, kad kunigui tokio-se reikaluose būtų duotas svarbus balsas, kaip religijos ir doros mokytojų. Nepri-leidžia-gi kunigo prie mokytojų patarimės dėlto tikta, kad sumažinti jo įtekme ant mokinių. Atsitinka, juog ir keitoniskais ke-liais mokyklos valdžia stengiasi sumažinti vaikų dvasiškū vadovo autoritetą (rimty-bė). Ne karta būdavo, kad kapelionni nu-bandus mokinį už negražius darbus, direk-ėja kaltinikū paleidžia, arba, jeigu kunigas daro koki sumanymą dvasiškai vaikų naujai, tankiai mokyklos valdžia ta suman-ymą sutarndu. Toko man paėiam girdė-ti, valdžiai liepanti eiti i cerkvę gimnazijos perdėtinio tokius pamokymus: „Neklausykit kunigo fauatiok, bet elkit i cerkvę. Kad paklausysite geriau kunigo negu valdžios, būsite ištremti iš mokyklos ir t...“ Vaikai nuo pat pirmosios lyg paskutinio-mos, matydami kunigū neturint didžios valdžios ir mokyklos perdėtinis žėniantį jo rimtybė, maž po mažū išdildo visai sa-vo dūšioje godone dėl dvasiškū vadovo, jo nebeneri klausyti, pagalios nebėjio ka-pelionui nusidėti, nūmanydamas, juog gim-nazijos valdžia užtat sunkiai nebaus. To-kiam esant surėdymū, žinoma, kunigo i-tekme negali būti svarbi, priešingai atsit-inkta kartais, kad augstesniųjų kliaus mo-kiniai tiesiog savo kapeliono neapkenčia už jo dvasiškūs pamokymus ir perspėji-mus. Iš tos pačios priežasties, juog val-džia nesirūpina apie mokinių dorybę ir jų dvasiškū lavinimą, religijos koėjų labai mažai esti per visus gimnazijos metus. Iš-kių dalykų mokiniai turi kasdieną koė-jas, iš kių 4—5 kartus i savaitė, tuomtar-

pa religijos mokslą tegirdi du, o kartais ir vieną sykį per tą patį laiką. Pagalios iš tu-tikėjimo koėjų mokiniai mažai tenaudoja, nes paprastai neimas uoliai to mokslo, žinodami, juog už religijos nesimokyma-nei karceriję nereikės sėdėti, nei direkcia-lieps būtų toj pačioj kliaus ant antrū metu. Užtat jaunikiškai, pabaigę gimnaziją ir iš-silavinę sveitėškiose moksloose, neturi už-tektingo religijos mokslo, atsiveikina gi su mokykla tankiausiai jeigu ne visai ištvir-ke, labai dvasioj pakrype.

Kiekvienas žmogus reikalauja dvasiškū patarimo, iš šalies pier gero paraginimo, kad lengviau išsisaugoti blogo, sužadinti savjė gerus norus, jaunūmenė-gi, būda-ma teip karšta ir gyvybės pilna, juog labiau privalo turėti dvasiškūs pamokymus ir do-riskū globą ant savės. Tuom tarpu apie tai, kad mokiniai būtų dori, mandagus, religijos pareigas pilda, valdžia mažai tesirūpina. Visas jos doros mokymas ir pier gero paraginimas tame tik apsiėiškia, juog vaikams sunkiai nusidėjus, juos ar iš gim-nazijos išvaro, ar i karcerj uždaro ant ko-jeje valandų. Tokia mokyklos dvasia ir je-givė tvarka negali turėti ant jaunikių ger-os įtekmes, priešingai juos sugadina.

Prastą įtekme teipgi daro ant mokinių teip vadinamas bendras butas, kuriame jie privalo, valdžiai liepanti, gyventi. Cik-vėl ivedimas yra tikta su politišku tikslu, bet ne doriskū ar pedagogišku. Reikia ži-noti, juog lygšiole—sakaū „šiole!“ turė-damas vilti, kad tas suvaržymas veikia bus pamakintū—negalėjo mokiniai ap-rikti sau butą, kur jam tiktu, ar būtų pa-rogiau, bet turėjo gyventi aprinktuose val-džios butuose, kuriuose paprastai esti po 10—15 mokinių. Tas įvedimas liko pa-darytas, kad apsaugoti mokyklos mokinius nuo lietuvių inteligentijos įtekmes, valdžiai nūmanant, juog vaikas, papuoėš i kokiū norint šeimyna, persilms taja dvasia, kokia šeimynos namuose gyvuoja. Ir tas jaunikaits, įestas i katalikų šeimyna, gali tvirtai prisirišti prie katalikų tikėjimo ir Bažnyčios ir likti priešininku valdžios sumanymū visus i pravoslaviją vesti, pa-puoėš-gi i patriotiškos namus, tai yra ka-me mylima yra Lietuva-tėvynė ir lietuvių kalba, gali pamylėti savo kalbą, lietuvių dvasią, neapkeisti-gi rusų dvasios ir aiškiau suprasti valdžios pasikešinimą ant jaunikių katalikiškūs tautiškos dvasios. Tai-gi bendrū butū užlakytojai neturi ma-žiausios įtekmes ant mokinių pasielgimo. Jie tikta savo būtininkams duoda valgyti ir rūpinas, kad daugiausiai jų turėtu, prie-žiūra-gi nepriguli pier gaspadoriū. Tokiam bute, nemažam esant vaikū bureliui, pa-prastai jie elgiasi savualikiškai, luosai au-klena prigimtus prastus palinkimus, persi-eglimuose darosi nemandagiai, pripranta pier negražių kalbū, žodžių sakaū, visoj galėj tarp vaikū viešpatuaja luosas dyka-vas ir ištvirkimas.

Ilgaišni mokiniai, neturėdami ištikėi-mo i mokyklos perdėtinus, nei doriskos vyresniųjų globos, rīsai tarp savės i būre-lius, sutveria savotiškū ratelį, kursai veda-mas yra tankiausiai po įtekme pasielėti žmoniū, užsimindū laisvės manija, per-tat ir jų ratelis persima taja dvasia.

Pagalios daug kenkia jaunūmenei skaitymas bedieviškos įtalpos knygrų. Mokyklų mokiniai turi sutaisė savo biblio-tekā, kuri susideda tankiai iš knygū nederiškūs įtalpos, užtat jauni skaitytojai iš-ten sema ne tik bedieviškā, bet ir bedoriš-ki dvasia.

Netikusiam tatau esant vaikū mokinio surėdymū gimnazijos iš vienos pusės, tvarkai nesant mokinių gyvenime iš an-tros, mūsų jaunūmenė besimokant mokyk-lose praruošia tikėjimą, palieka doriskai ištvirkivusias. Ir ištikrųjų, gimnazijos mo-kinių doros ištvirkimas yra biauirus ir di-denis, ne kaip daugumas mano.

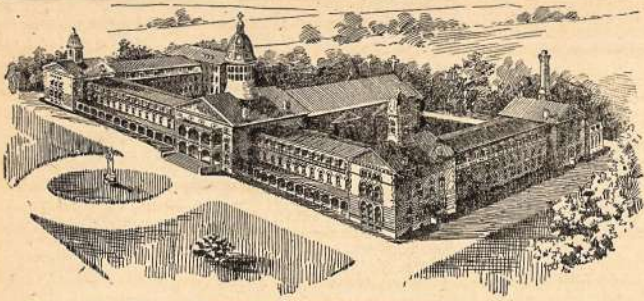
Mokinių gyvenimū esant prastose san-lygose, greitame laike jie praruošia tą dvasi-ą, su kuria ateina i gimnazijos namus. Dievobaimingū tėvai paprastai savo vaikelį namuose augino dorai, ikepvia jū širdi Die-vo melle, gliausiaū pagodone viso, kas pri-galū pier tikėjimo, išveždami-gi iš savo na-riū aprtina ana dvasiškai, motina su aš-romis įkalba savo valkelius mylėti Dievą, sugautis viso pikto, apdovanoja mella-mais, tečiaus tas paits valkelis, i miesta at-vykes su skaisčiausiu dievobaimingumu, tėvelių dvasia, jo keliū mokyklos metu mokyklų tankiausiai praėigia tuos tur-tus, jo širdyje tėvū įdėtus. Matydami vai-keliai prasta draugū paveikla, kiū ragi-nami pier visokū dykavimū pirmiausiai atšala dvasioje, ilgainiū įbrenda i bedie-vyystės puvius. Ir teip matome mokinius, nustojučius šventadieniais lankyti bažny-čią. Kad eina pier šv. išpažinties, ar kitus sakramentus priima, atlieka tā šventa dar-ba nenoroms, lyg tartum baudžius dar-ba atbūna. Paprotys rytais ir vakarais kal-bėti poterius beveik visai tarp mokinių

pranyko. Maldas, kurių atlaiko ar bažny-čioj, ar kur kitur, esti dėl daugumo iš jų tik senovės paprė ir palaikos, bet ne tik-rūs maldos, su atsakančiais jausmais kalba-mos. Gana būti ant mokinių Misiū bažny-čioj ir matyti juos besimeldančius, kad su-prasti, kaip daug turū maldos dvasios. Kas nemato, kaip mokiniai elgiasi parvažiavė i savo namus. Nuo visokū pamalū šalina-si jie, jeigu-gi tėvai paragina pier maldos, ar bažnyčios lankymo, tai vaikas pyksta, šūrikstus esti dėl gimdytojų, kartais ir vi-sai nustoja jų beklausos. Ne viena dievo-baimiga motina apsišverčia, matydama, juog sūnus, parvažiavęs iš mokyklos, mal-dai ir dvasiškū priedermių pildymū yra atbulas. Reikia pasakytū tiesą, dvarponiū ir mokytū tėvū ir šv. Bažnyčios, kaip ne-apšvietū tėvū, kuriuos vaikas 3—4 dar kliaus už save mažiau išmanančius laikū, užtat jų patarimai, perspėjimai ir prašymai paprastai bergėži egi. Mokslo-gi turintieji tėvai geriau moka žinti vaikelį namie, kolei neina jis d i kliaus, ir (jam) besimo-kinant vakačojū laike dorū ir gerū padaro įtekme ant vaiko, jeigu tėvai tik dori žmonės.

Ant dvasios nupuoė mokiniai greitai įbrenda i prastus papročius, pagalios visai nupuoėla dorybę. Blevyžojomai ir keikma-pri prasipalint yra netikta tarp augstes-niųjų kliaus mokinių, bet ir mažesniųjų. Atmenu gerai, mano vienas draugas, mėgstas kelkti paprastais maskolikiškais žodžiais, iki išmovė rytū žebatus, kurie jam buvo perankstūs, keturiasdešintis kartų spiandydamas pasakė keiksmo žodžius. Vietoj to, kad stropiai mokytiš, rūpintis vienais metais išmokti kliaus mokslo, telėdams padaryti paguoda, valkai tankiai dykvoja, išsimano visokias stukas, kad smagiai praleisti laiką. Lankydami mo-kyklū mokiniai paspartai pradeda lankyti ir karėbas, tenai pripranta pier degtinės traukimo ir gan tankiai daro pier taurykės pasismaginimus. Užtat tankiai esti, kad besimokė vaikas įgalioja gerti degtinės daugiau, kaip suaugęs vyras. Pier grymo ir dykavimo jaunikių atsitinka ir kitū-kitokū negražių darbū, apie kuriuos ger-iauu nutilti. Tečiaus nėra ką labai stebėtis tiems jų darbam, nes valkai, neturintieji atsakančios doriskos globos, turi nupulti dvasiškai, igyti prastus ir nedorus papro-čius. Juk kiekvienas žmogus yra labiau palinkęs ant pikto, kaip ant gero.

Taigi prastas jaunikių gyvenimas, ypač doriskas ištvirkimas ta padaro, kad jų dūšioje giliau išiskverbia bedievyystė, kurios dvasia semia mokykloje nuo pat mažystės. Tenka girdėti mažesniųjų da-gi kliaus valkus tiesiog tvirtinančius nesant Dievo, ar abejojančius apie tikėjimo daly-kus. Žinoma, valkeliai, neturintieji dar savo numanymo apie koki norint daikta, šneka teip dėlto tikta, kad augstesniųjų kliaus jų draugai teip sako. Iš mokinių gyvenimo atsitikimas, kuri tuojaus aprašy-siu, nurodo, kaip sugėdė yra žaikai mo-kyklose. Gimnazijos kapelionas rūpinda-mas, kad visi mokiniai atliktū išpažintį prieš šv. Velykas, įsakė pier išpažinties pa-duoti (kiekvienam) kunigū koėriukū su savo pavardės parašu. Vienas iš draugū nebenerėdamas atlikti tą katalikū šv. prie-dermę pradėo pirmos kliaus vaikū paduoti, einant pier išpažinties, jo koėriukū, kad to-kiū būdū apgauti kapelioną. Kadangi vai-kiū jo nepaklausė, eina tada pats pier išpa-žinties, nagryžes-gi namo juokėsi ir pasako-jo savo draugams, kaip jis pasakė tik-tai tris mažiausius ir menkiausias nuodė-mes, kitas-gi užtylėjo, kaip jū kunigas pier išpažinties vyrė ir kokią užvadė mė-tavone (pakūta). Buvo tai Subatos vaka-re. Antrytojus reikėjo visiems moki-niams eiti pier Sventiausio Sakramento, tečiaus minėtas draugas nei i bažnyčią ejo, nei komuniją ėmė, bet raizėsi savo lovoj ir ramiai laukė savo draugū grįžtant i dvasi-ą. Teip daro, žinoma, ne visi moki-niai, bet gi toks atsitikimas nėra vienintė-lis jų gyvenime. O tai d garsu nanjau-siųjų kliaus atsitikimas su mokiniais. Slaui-jiū gimnazijos d i šeštos kliaus mokiniu, vienas ketvirtos Meškūčių miestelyje įėjo i monopolio namus, atėmė nuo parlavėjo visus pingius ir jau buvo bergiž i Siau-lius; bet, parlavėjuj pradėjus šaukti, žno-nes dagnie vagius ir nors pastarieji gynė su revolveriais, tečiaus liko sumiti ir teip primušti, kad, vienam gyvam belikus, visus tuojaus pasimėre, antras-gi da gy-veno kelias valandas. Pastarajam vai-kinui ragino pier mirti eiti pier išpažinties, bet jis kunigo neprisimė.

Atsitinka nekarta, kad valkinas, išky-dęs iš doros kelio ir praėūšies tikėjimą, įpuola i dvasios tamsybės. Neturint savo numanymams tvirto pamato, nei išdėrbtū gyvenimo tiesū iš vienos pusės, iš antros-gi suprantant savo nupuoėmą priežastį, jaunikaits dūšioje baisiai išmetineja tiems, kuriems reikėjo rūpintis apie dvasiškā jau- (T. b.)

(Tęsa nuo 1-jo puslapio.) Teologijos Seminarija Overbrook'e.

Po vyskupui Conwell, nuo 1830 iki 1851 metų vyskupavo kun. Kenrick. 1852 Philadelphiaus vyskupu likos paskirtas kun. Neumann (ėekas), kuris valdė dijeceziją iki 1860 m. ir kurio dabar kanonizacijos laukiama. Vyskupas Neuman pasimirė 1860 m. Po jo galvai vyskupavo kun. Wood, iki 1888 m., kuris 1875 m. buvo pakeltas šv. Tėvo į arcivyskupu Philadelphiaus provincijos. Arcivyskupas Wood pirm išėjimo į kunigus buvo vvakaveriu ir dirbo banke. Perėjęs į katalikus ir

divyskupas P. J. Ryan, garbiausias visoje Amerikoje dvasias korbėtojas. Jam vyskupaujant, dijecezija žymiai sutvirtėjo. Jo pažiūta keli turtingi žmonės užrašydami milijonus dijecezijai, daleido jam ikūnity daugybę prakliausiu užmanymų. Dabar Philadelphiaus dijecezija užlaiko savo globoje ir mokina naudingų amatų 3,000 našlaičių, turi savo augstesnę realinę mokyklą ir 129 parapijines mokyklas, turi vieną seminariją ir klasiškąją gimnaziją (kartu), teipgi 2 seminari-

kart' 1851 m. atskirta nuo jos visą vakarinę Pensylvaniją, iš kurios padaryta Pittsburgo dijecezija. 1868 m. atskirta dar keturios dijecezijos. Kur pirm šimto metų buvo viena Philadelphiaus dijecezija, dabar yra 8 vyskupijos, beje Trentono (dabar prijungta prie New Yorko arkidijecezijos provincijos), Wilmingtono (priklausanti prie Baltimores provincijos) ir šešios dijecezijos Pensylvanijos valstijoje, beje, Philadelphiaus, Harrisburgo, Pittsburgo, Erie, Altoona ir Scrantono. Tose dijecezijose 1908 metuose iš viso buvo 1051 bažnyčia, 1847 kunigai, 1,567,921 katalikai, 431 parapijinė mokykla ir 147,324 vaikučiai besimokina tose parapijinėse mokyklose.

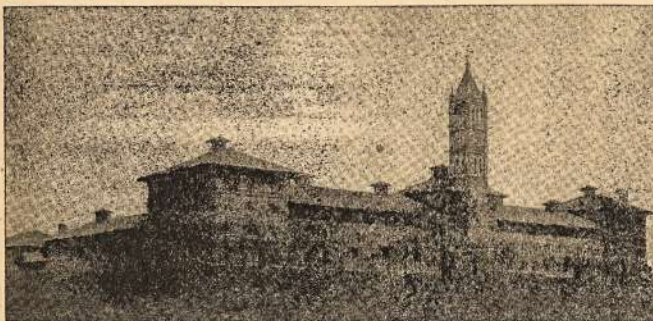
Szv. Petro ir Pavilo bažnyčia Philadelphiaus, dabartinė katedra.

išėjęs į kunigus per savo pažintį su turtingais vertelgomis nekatalikais jis daug medžiagiškos naudos padarė dijecezijai. Terp tų galima paminėti ir nupirkimą didelio ploto žemės seminarijai, kuri dabar apsupta iš visų pusių palciais didžturėčių ir kurią norėtų nupirkti, išskodami sidabru kiekvieną pėdą, nes Philadelphiaus miestas į šitą pusę labai plečiasi ir čia susikimšė rezidencijos visu vaizbos kunigaikščiu.

Pasimirus vyskupui Wood, nuo 1884 metų Philadelphiaus archidijeceziją valdo ar-

jas ir klasiškas gimnazijas prie klioistorių (augustinjonų ir redemptoristų), turi kelias akademijas mergaitėms, turi milijono vertės namus padykusiems vaikams ir daugybę zokoninukų (vyriškų ir moteriškų) mokyklų. Dijecezijose parapijinėse mokyklose mokinaisi 54,067 vaikai. Kunigų Philadelphiaus archidijecezijoje yra 567, bažnyčių 276, parapijų mokyklų 122, tikinčiųjų katalikų 500,000.

Nuo savo ikūrimo Philadelphiaus dijecezija buvo padalinta kelis kartus. Pirmą

Namai padykusiems vaikams.

„Krikščioniškieji Broliai“ čia mokina visokius amatus apie 400 vaikų, kuriuos jų tėvai nestengia užauginti.

Našlaičių prieglaudų yra 12, jose vaikų yra 1815, mergaičių 1284.

Ligonbūdių yra 5, našlių prieglaudų 1, pavargėliams seneliams namų 8, darbo mergaitėms prieglaudų 2, amatų mokyklų vaikams ir mergaitėms po 1; suklydusioms mergaitėms prieglaudų 1, be namo vaikams prieglaudų 2.

Apie XXIII Seimą.

14 dieną Birželio iškilminga paroda visų Susivienijimo kuopų ir vietinių Chicago katalikiškų draugysčių prasidės 3 valandą po pietų iš salės šv. Jurgio K., nuo 33 gatvės ir Auburn Ave., į salę Columbus ant Wabash Ave., tarpu 18 ir 19 gatvių, kurioje salėje bus prakalbos, deklamacijos, dainos ir tt. Iš žymesnių kalbėtojų bus J. M. Vyskupas J. Muldoon D. D., J. M. Fred Busse, Chicago majoras, Guod. kun. A. Skrypkio, kun. A. Milukas ir kiti.

Diena 15 Birželio paskirta pasitikimui ir priėmimui Gerbiamų delegatų iš tolimiesnių valstijų.

Dieną 16 Birželio prasidės Seimas 10 valandą ryte su iškilmingomis šv. Mišiomis ir pamokslu bažnyčioje šv. Jurgio K., ant 33 gatvės ir Auburn Ave., ant kurių teipjau dalyvaus J. M. James Edward Quigley D. D., Arcivyskupas Chicago, Ill., ir turės prakalbą į Guodotinus Delegatus. Po bažnytinų apeigų ir trumpam atsilisui visi Delegatai teiks maloniai susirinkti ir viršinėta salę Columbus, kur bus laikomos Seimo sesijos.

17 d. Birželio Gerbiami atstovai teiks pradėti iš Klausymu šv. Miši (iškilmingai atlaikytų) už a. a. spaurius S. L. R. K. A.

Pirmą Seimo vakarą, 16 d. Birželio bus vaidinta drama „Kantri Alena“, antra-gi vakarą, 17 d. Birželio, bus vaidinta „Kova po Grunvaldu“.

Su pagarba

Kun. M. Kraučunas,
J. Dychavičia,
Kun. A. Skrypkio,
Iz. Nausiedas.

Iš Visur.

RUSIJA.

Balandžio 24 d. telegrama iš Peterburgo praneša, juog pasimirė nuo plaučių uždegimo jenerolas Linevičius, pirmosios Mandžūrijoje armijos komandantas.

Jen. Linevičius buvo 68 m. amžiaus. Nekurį laiką 1904 m. buvo jeneral-gubernatorium Amuro srityse, potam bet pašėmė valdžią ant rusų kareivijos Vladivostoke po vice-karalium Aleksejevu. Vėliaus paliko vyriausiu kamāndantu pirmosios Mandžūrijos armijos, vietioje jenerolo Kuropatkino. Jen. Linevičius atsižymėjo Mukdeno ir kitose žymesnes mūšose dideliu narsumu.

Persai engia rusus.

Padėjimas ant Persų sienos kuo tolyn, tuo darosi aršesnis. Pereitą Panedėli

persų peštukai buvo apmalšinti rusų karūneme, to bet nepasant neramios gentes Shaksetan ir Biglavin telkia sau į pagelbą kitus kalnuočius ir kelia išnaujų riaušes. Pulkavedys Konovosef tvirtina, juog ivykdymui tvarkos ant persų sienos reikią persus tokiu-jau būdu pamokinti, kaip 15 metų atgal, kuomet išmūšė į tūkstanti maštininkų ir dvi genti privertė apmalšinti. Rusai mat vis savotiškai.

LONDONAS (Anglija).

Balandžio 26 d. ateina telegramos, juog paskutines tris dienas visoje pietinėje Anglijoje siautė baisios vėtroes su sniegais. Nekuriose vietose prisigo į 8 pėdas augščiō. Ant gelžkelių judėjimas buvo sulaukytas nekuriam laikui. Telegrafų ir telefonų vielos sutraukytos. Baisiai daug blėdies padaryta augalų o ypačiai vaisiaus medžių žiedams.

LONDONE pasimirė Anglijos buvęs ministrų pirmininkas Campbell-Bannerman. Nabašninkas iš jo kiti atžvilgiu nebuvo dideliu žmogum, nē kaip teisdavys, nē kaip politikierius. Tačiau per keturiasdešimtį metų suviršum jis lošė nemenką rolę politikoje, užimėdamas didelių valdininkų vietas. Augstą karjerą pasiekė vyriausiai su pagelba savo turtų, kurių turėjo per pilnai. Anglijos pirmininku buvo tik du metu.

SUVIENYTI AMERIKOS VALSCLAI.

Pereitą savaitę iš Michigan'o valstijos išdo pavogta 700,000 dol. Ne naujiena, kad tokioje vietoje atsitiko stambi vagystė, bet keistai išrodo, juog tą vagystę papildė buvęs Michigan'o valstijos išdininkas, nekuriis Glazier.

Šventvagystė netyčioms.

Per Velykas Ryme Popiežiaus privatinėje koplyčioje iš Popiežiaus rankų priėmė Komuniją nekoksai daktaras Feilbogen (būtent žydas) kartu su savo pačia ir pačios esere, nekatalikėmis. Priėmė Svenočiausią, išmetė iš burnos. Manyta, juog Feilbogenai tai tyčia padarė pasitytojiumi iš katalikų tikėjimo ir iš tos priežasties Vatikane ir visame katalikiškame Ryme pakilo didis trūkšmas. Pasirodo vienok, jei tai taisybė, tie trys žydai papildė šventvagystę iš nežinojimo. Daktaras Feilbogen pasirizęs net priimti katalikų tikėjimą, bile pertikrinus, kad jis nenorėjęs pažeisti Svenočiausio, nei katalikų tikėjimiškus jausmus užgauti.

Priešai Zola'us garbė.

Siems metams buvo sumanyta prancūzų parlamente, reikią pernešti Zola'us lavoną į Pantheoną, kur visi šalies didživyriai palaidoti. Kada gi dabar įnešta parlamente klausimas apie tai, kad paskirti 7,000 dolerių garsaus nešvarios literatūros autoriaus Zola'us pagarbai, pakilio dideli protestai. Pirmutinis, Martinas Barres,

teipgi žymus prancūzų rašėjas, pakilio nuo sėdynės ir karštias žodžiais stengėsi darodyti, kad Zola neuzsitar-navo tokios garbės. Jo raštai, girđi, davė visam pasauliui klaidingą supratimą apie prancūzų dorą, ir jeigu, girđi, parlamento nutars pernešti Zola'us lavoną į pantheoną, patvirtis vien tuomi Prancūzijos valstiečių įzeidimą. Su Barres'iu protestuoja visi kilnesnieje Prancūzijos plėdieiai ir pakol kas tas klausimas negreit išsiaiškis.

PARYŽIUJE (Prancūzija) pasimirė staiga jaunas kunigaikštis de Chaulnes. Dar nėra dviejų metų, kaip apsi-vedė su Amerikos milijonieriaus Shonts'o duktere p. Teodora. Nabašninkas perdau naudodavo morfiną ir ta blėdinga gyduolė jam su-ruošė ankstybą mirtį.

Amerikos Naujienos

Šimtai žuvo tornadoje.

New Orleans, La., 25 Bal. Baisi vėsula, tornado, kokios smarkios jau per ilgus metus nebuvio, siautė Ketverge ir Pėtnyčioje po piet-vakarine valstijas Louisiana, Texas, Missouris, Alabama, Tennessee ir Georgia. Ikišiol apskaityta, kad 308 žmonės liko užmušti toje vėsuloje, o sužeistųjų skaitlius pereiną tūkstanti. Vyriausiai nukentė valstijos Louisiana ir Georgia. Nekurios miestoles vėtra ištikusi lyg šluote pašlavė, palikdama griuvėsiuos šimtus negyvų ir sužeistų. Sunkūs mūriniai namai tapo nuplėšti nuo pamatų ir su žeme suljginti.

Vėsula prasidėjo Ketverge Gulfo jūros lankyje ir ištikio daugelį miestelių pajūroje. Laikė kelių minutų triobos buvo sulaužytos ir sutruškintos lyg lukštai; vienoje apienikėje 60 žmonių žuvo. Pėtnyčioje anksti vėsula pasiekė valstiją Georgia ir su nenumažinta jėga ištikio skaitliu miesteliu. Mieste Graffin vėsula nušlavė 100 mastų platų taką per pati miesto vidurį; daugelį namų ir viena bažnyčia sugriovė į šipulus. Mieste New Orleans, La., vėsulai persitraukus griuvėsiuose rado 225 lavonus užmuštųjų, o sužeistų apie 800.

Kiek išviso blėdies padaryta, tuomtarpu dar sunku apskaityti, nežinia tikrai dar nė kiek išviso žmonių žuvo, nes visur telegrafų ir telefonų vielos sudraskytos ir pertai susižinoti negalima. Išvien pribūta trūkiai į didesnius miestus, atveždami šimtus sužeistųjų. Nukentėjusiųjų didžiausia dalis yra mūrinai, kurių lengvos, iš medžių ir lentų sudėtos šėtros griuvo lyg lukštai, vėtrai ištikus. Pasigendama nekurių trūkių ir prisibijoma, kad vėtra juos išvertė iš rėlių.

Philadelphiaus bažnytinės iškilmės.

Philadelphia, Pa., 25 Bal. Retai kuomet žmonės turėjo progą prisidėrėti tokių bažnytinųjų iškilmių, kokios at-

Kalba.

K.: Kas tai yra kalba?

A.: Kalba yra Dievo dovana, duota žmogui, kad galėtų išreikšti savo mintį kitam.

PAAIŠKINIMAS. Joks gyvas sutvėrimas neturi tokios kalbos, kaip turi žmogus. Tas tiesa, žvėris ir paukščiai susišneka tarpusavyje, bet ar jie gali išreikšti savo mintį taip, kaip mes. Vieni žvėriai, banbia, bliana, krūksėja, kiti cezoja, karkia, krankia, tirilioja, čirpia, čirška, čypia. Kas-gi iš to? Jų gaida yra ir trumpa ir bėdina. Jie neišreikš niekuomet to, ką išreikš žmogus savo kalba. Užtat turime kalbos dovana mylėti begalo ir dėkavoti Viešpačiui Dievui už ją.

Yvairių kalbų visoje pasaulėje yra apie 350. Tame skaitlyje yra ir lietuviška kalba. Kiek žinau, reta yra taip turtinga ir puiki kaip mūsų. Rasi delto, juog ji yra persena. Metų tūkstančiai prasiņko, o lietuviška kalba tebėra, kaip buvusi. Kitos kalbos, kaip va: ebraiška, lotyniška, graikiška seniai mirė, o mūsų švelna tebe gyvena. Nors ilgaitė išspraudė jai svetimi žodžiai, bet kas-gi ant svieto apseina be svetimio geno? Teisėbe pasakius, lietuviui retai tereikia skolintis nuo svetintaučią. Jam užtenka savo žodžių, kaikuomet ir perdaug yra jų. Kaip va: gudas ir lenkas turi vieną žodį nakarinė, o lietuvis turi tam pačiam daiktui net septynis. Kaip va: pavalgydinti (žmogų), papenėti (vaiką), pašerti (zaliu), paliooti (kiaulę), palakinti (šuni), palesinti (paukštį), pribarioti (perdaug pripenėti). Ka besakyti apie tokius žodžius, kaip pliumterėti, teršelkėti, skrabtelėti, žibterėti, išvisterėti. Cia svetimtautis galvą nusiūks, o nepasakys taip puikią. Ir vėl tepasako gi nelietuvius šiteip: skraidomoji mašina, valgomieji šaukštai, važiuojamoji kumelė. Arba čia vagies būta, lytaus lyta, paukščio tupeta, žmogaus eita. Jo čia besama, bedirbama. Jis esą nekabėjęs. Tėvui beskaitant, vaikai prasi-virkė kiti kiti. Kaip pagriūšias bernas namol, tai iki užaventių gulėšias. Eidamas ek. Gyvenęs gyvysi. Tu čia bestovis. Avizos jau pliautinos. Tie pavyzdžiai rodo turta ir pažibas lietuviškos kalbos. Lietuvius neprietelis tegali sakyti lietuvišką kalbą esant sudurtine iš svetimų kalbų. Rasi, svetimų kalbų dar ant svieto nebūvo, o lietuviška seniai jau buvo po paveiklu Sanskritiškos Indijoje.

Meilutis Skaitytojau! bene nori žinoti, kaip-gi pasidarė, juog tolia grafi kalba, kaip mūsų, tapo taip pažeminta? Va, kaip!

Lietuviai, apsigyvenę Lietuvoje pirm Kristaus gimimo, neturėjo atlikti nė vienos dienos. Žuvėdai, daunai, vokiečiai, lenkai ir gudai lino ju tėvynę po visas skylės. Nors lietuvių grūmės kaip mižiniai, vienok ką jie galėjo veikti prieš tiekai, ypatingai kad neprietelias atėidavo ne vieni, bet talkas pasitelkę. Tolkiam padėjimo visai ne galvoje buvo rūpintis apie kalbą. Metuose 1385 lietuvių susivienijo su lenkais. Mūsų kunigaikštis Jagala vedė ju karalaitę Jadvigą, o vedes patė nūsigabeno iš Vilniaus Krokuvon. Žinoma, pačios itekime pamusė Jagalą ir jis ėmė kalbėti lenkiškai. Sako, būk pirtje bevartojės lietuviška kalba. Periamas anta, gerisime: „ata-ta-ta! mušk, mušk!“ Lietuvius bajorai, pajutė karalių nebemylint savo prigintos kalbos, kone visi pametė kalbėję lietuviškai ir griebės už lenkiškos. Kad pasirodytų myli lenkus, permalnė savo pavardės. Pirmo buvo: Karklas, dabar persivertė ir Karlinkis; buvo Aužuolnas, pasidarė Užulinkis. Kitos pavardės nebėbuvo galima išvis pasakyti, kas ji tokia yra. K p va: buvo Katelė, pasidarė Kociello, buvo Išnara, stojis Išnarskis. Kuris nebegalėjo permalynti visos, tas permalnė nors galinė, kaip va: Uoselis pavirto i Ussell. Ko dar neteko, tai pribagė bažnyčios, mokyklos ir moterystės. Tokia fabrika tesės 400 metų. Penktasis šimtas pateko rusams. Nors rusams ne tei švelniai vyksta, bet visgi neelna lietuvių kalbą gery, negu pradės eiti geryn dabar, spaudai atsiradus. Tatrai kokie čia dyvai, juog lietuviška kalba lilo pažeminta ir pasislėpė sodžiose. Sodieliai turis savo kalbos atsipyre, bet patys negali nė išlaurinti jos, nei nieko padaryti.

Buvo vyrai, tikri tėvynmeiliai, kurie numanė ir suprato, juog Lietuva kenčia baisiai be savo kalbos, bet, kaip sako, du, tris ką padarys. Saurė Dauksas, saukė Sirvydas, saukė vyskupas Valančius su Daukantu. Kas-gi iš to? kad niekas daugiau nesauka. Jų balsas nuskambėjo girion ir kone išnyko. XX-me amžiuje pradeda tik vėl slėmėbėti, ir čia Lietuvos priešai stengias visap užkimsi ta balsa, kad neskambėtų. Varpaujančius išjuokia, vadina: išdūkėliais, bauriais bruzdalais ir kitaip.

Privesiu čia pavyzdžiu Daukšo žodžius, kad pažintume, ką dūmojo geri lietuviai apie mūsų kalbą XVI-me amžiuje. Dauksas sako:

„Pagal mano nuomonės didesnę dalis yra tokiu, kurie lenkiškai arba nesupranta, arba maž supranta. Vėl-gi jėib-kas parasytas prigimtoje kalboje yra visumotė ir pas visas tautas daug svarnesnis, daug malonesnis ir daug linkmesnis. (Beskuo visur ir visi verčia iš svetimųjų kalbų sąvoką.) Lietuviai, išsimokine lenkiškos kalbos ir gerai ją suprata, pametė savo kalbą, išsivadė jės ir bemaž kone užmiršo. Bet ar tai yra teisingai ir ar kas ta pažirs, aš nežinau. Kame-gi rasi ant svieto taokių nepasiviesių ir tokių netikusia, kuri nemylėtų šitų trijų daiktų jų savųjų: tėvynės, bū-

dų ir kalbos. Visų amžių žmonės kalbėjo savo kalbą ir rūpinos, kad ta kalba nepražūtų, augtų ir eitų dailyn. Nėra tautos teip menkos, žemės kerteles teip prastos, kuri nekabėtų savo kalbos. Visas svietas rašo įstatymus paprastai savo kalboje; spaudina knygas, istorijas teip savašias kaip ir svietimasas savo kalboje. Bažnyčiose, už bažnyčių ir namie visi kalba gražiai ir maloniai savo kalbą; visus veikimas pildo savo kalboje. Pati gamta moko žmogų, idant vartotų savo kalbą. Kone kiekvienas išžindo iš motinos krūtų malonę savo kalbai, jos užlaikymui ir pasidauginimui. Regime tai nevien pas žmones, bet ir pas protingą sutvėrimą. Kas čia būtų teip stebėsinos žvėriams, jeigu juodvarnis paronėrti gliodoti kaip laktingala, o laktingala panorėtų krankti kaip juodvarnis; jei ožys imtų rekti kaip liūtas, o liūtas bliautų kaip ožys; pasidarytų jukinis ir prapultų teip yvairių žvėrių prigimimas. Jeigu tat balso maina padarytų mišinį pas žvėris, koki-gi mišinį daro kalbos maina pas žmones, kad, pametę savo tėvų liežuvi, šneka svetimui; sakytumėt žmogus tas yra ne mūsų krašto, yra atelvis iš kitur. Tuomi tarpu užmiršta vargas, juog Dievas ir gamta nori, idant žmogus kalbėtų savo kalbą. Svietas remias ne ant žemės derlės, ne ant drabužių gražumo, ne ant šalies linksmumo, ne ant pylių ir tvirtynių stiprumo, bet ant savo kalbos užlaikymo ir jos vartojimo, kuri gimdo, užlaiko ir padauginą sataika ir brolišką meilę. Kalba yra ryšys bendros meilės, yra vienybės motina, draugystės tėvas, karalystės sargas. Išnaikink kalbą, išnaikisi sataika, vienybę ir viską drauge. Išnaikink kalbą, išnaikisi saulę ant dangaus, sujauksi pasaulio parėdą, prapuldysi gyvybę ir garbę. Kas išgainioju anoks, kurie, norėdami tapti garsingais, mūrjo juokius (Babilionijos) lyg padebesį, ar ne kalbos sumaišymas? Visos nesutaritės tarpų tautų, visos apkalbos, pasūdyjimas vienas kito, vis ta painia iš kalbos skirtumo, sakytumėi, iš piktų šaknių. Kiekvienas žmogus turi meilę iš pat priginties kaip saviesiems ir savo kraujui, teip savo kalbai; myli ją ir turis jos kiek begalėdamas. Apvertus antą pusę, dėlko tebestovis lygiai didė Persų karalystė ir senovės egiortystė, ar ne dėlto, juog viena kalba turi? Kodėl garbi Rymo viešpatystė klestėjo, kodėl jos šlovė svieto galą pasiekė, ar ne dėlto, juog prigintą sau kalbą užlaikė? Žinome, kaip rymiečiai ją plėždavo, įstatymus, yvairius gudrus mokslus ir dievų garbę lietuviškai rašydavo. Gindavo, idant raštuose ir Senate niekas nevertotų graikiško liežuvio. Kodėl Arabija ir Graikija ir kitos karalystės tebestovio, ar ne iš priežasties užlaikymo savo kalbos? Nebesakau jau apie valakas, kurie teip yra išnylėję savo kalboje, juog nerasi nėjokios svietimos knygos, kurios nebūtų išvertė valakiškai. Pralaidžiu artyną mums Lenkija, kurią visi pažistame; žiūrėkime, kaip lenkiška kalba ten auga ir žydi. Kas to neregi ir nežino? Rašau čia teip ne dėlto, kad turėčiau peikti svietimas kalbas. Ne, (niekas nepeliki svietimos kalbos niekuomet.) Ypatingai nepeliki lenkiškos kalbos, kuri per malonę susivienijimą Didžios Lietuvos Kunigaikštystės su garbinga Lenkų Karūna bemaž priginta pasidarė mums. Aš peikiu tie ta, kūs savo lietuviška kalbą pametė, ne myli jos ir, tarsi, išsivadėjo. Dievel suteik, idant nors kartą susipastume ir iš to snaudulikuomet atsbostume. Ar nematome, kiek tai lietuvių praupola nemokėdami išv. tikėjimo dalykų? Kiek tai nusidėda ir yra burvimos aptekę lyg po šiaidien? Ar negirdime, kaip tolas miršta nekrikščioniškai ir eina amžinon paskandon? Vis tai dedas už pametimą tėviško liežuvio ir išsivadėjimą prigintos kalbos. Nes kaip prastas žmogus supras gerus ir išganingus daiktus, jei tas, kūs jos skelbia, arba nemoka jo kalbos, arba nekendai? Sv. Povilas sako: „Kai klausysis ir tikės, jei neturi skelbėjo!“ Kaip darys, jei nesuras mokytojų? Pasilėkime savo kraujo, kūs gadinas tokiu nežmonišku darbu. Pasilėkime mūsų pačių sanarių. Esame gi visi smaniai nevien Kristuje, bet ir Tėvynėje. Nedaleiskime, kad mūsų dalele teip menkai pražūtų. Nepiginkime dūši, apšlakstytų brangiu Kristaus krauju, idant nebūtume nukaltinti nuo aštraus Sūdžios anojė Tribunalo dienoje. Kad iš mūsų rankų neįjėskotų kraujo mūsų brolių Tas, kūs turi galybę, užmūsęs kolia, prapuldyti dūšią ant amžių. Bijokimės ir nusigaukime, o neniekinkime mūsų žmonių kalbos (ypačiai tie, kurie tar naujame dūšionis), nes, paniekinę ir apslėpdę, prapulsime ir patys ir mūsų kraujas.“ (Daukšo Postilla, M. 1599.)

Daukšo žodžiai teip yra teisingi, juog reiktų užrašyti juos aukso litaromis. Man regis, juog skaitytojas, perskaitęs ta straipsnį, užsidsėgės neromus malonės ugnimi. Aš pridursiu nuo savės, juog metas, labai metas pradėti mums mylėti savo kalbą. Gana jau bevargti sodžiose! Tepasirodo ji alkėtyr ir teiškelia savo gražumą ir pažibas. Imitame paveiklą iš svetimųjų. Prisiveidžkime, kaip jie myli tą Dievo dovana; kaip jokia tautos nelaimė ir vergystė neišplėšė jos jiems. Šit, gaudai vergavo totoriams 200 metų, prisikentėjo visokio vargo; vienok gudriškos kalbos nepametė ir pavardžių nepermalnė. Graikai nešiojo turkų jungą 400 metų; graikiška kalba užlaikė ir pavardės teip pat. Pagaliau jų ministrai nesidoro vadintis Ypsaliantis, Trikupis, Delianis, Lenkai, Tilžės vokiečių smaugiam, nepasiduro ir kalba lenkiškai. Kūmi-gi mes lietuvi ai esame prastoni už visus, kad pamestume lietuvišką kalbą? Ne. Tenebūna šito niekadosi! Gimėme lietuvi ai ir mirsime lietuvi ai! Mirsime lietuvi ai tuomet, jei neirsime svetimų mergų. Reikia vesti tik lietuvi ai, nes moterystė yra kaltus krosnis, kame sutirpsta, išvirsta ir nutarsta ir vyras ir vaikai. Lietuvius, vedęs nelietuvaitę, pranyksta Lietuvi ai ant visados.

Fabiole

arba Bažnyčia Katakumbose.

vertė Vytautas.

(Tąsa.)

— Aš, matai, eidamas tolyn metuose, pasistūmiau tolyn ir išmintyje! Tokiu būdu aš persitinkinau, kad tas ponas Jupiteris ir toji ponija Jūnona neyra geresni dievai, kaip tu arba aš; taigi aš juos ir išvariau.

— Teip, tas gali būti teisybė; aš, norint ne sena ir ne išmintinga, tačiau visada buvau tos nuomonės, bet kodėl-gi nepalikti kaip dailios veikalą?

— Todėl, kad jie čionai buvo pastatyti ne kaip dailios veikalai, bet kaip dievai; jie čionai stovėjo kaip apgavikai, naudodamiesi svetimomis privilegijomis, o kaip tu išmestum iš savo namų, radusi kokį pavelskį tarpe savo artimiausių, bet prigilinti visiškai prie svietimos šeimos, teip ir aš padariau su tais, kurie turėjo pretensijas prie didesnio su manim susirišimo, dažniaus, juog tai yra neteisybė, ir nerorėjau parduoti juos kam kitam, idant vėl panašiam siekiui nebūtų paskirti.

— Bet, mano teisingiausias drauge, pasakyk man, ar nebus apgavimu vadinti tuo vilė „Ad Status“? kada čionai nėra jokios statujos?

— Teisingai, — atsakė Chromacijus, užganėdintas jos patėmijimu, — todėl pamatysi, kad aš visur prisodinau palmų ir veik jos pakils augščiau žaliuojančių tvorų, mano vilė vadis „Ad Palmas“.

— Tai bus labai gražus vardas! — suņuko Fabiole, nedasiprotėdama augštesnės to vardo prasmės. Ji teisingai nežinojo, juog vilė dabar yra katėkumonių mokykla, kurioje lavino kareivius už tikėjimą, tai yra, rengė juos ant kentėjimų ir mirties. Tie, kurie į šitą namą atėjo, arba kurie iš jo išėjo, galėjo sakyti, juog eina keliu, ant kurio jie slys palmas, idant jys paskui nunešti prieš Dievo sostą, juog ženklą savo ant svieto triumfo. Daugelis palmų šakelių nežilgo jau turėjo būti nuskinta.

Be mums pridera paduoti čionai aprašymą sunaikinimo Chromacijus statujų, kuris tat atsitikimas užima žymią vietą sv. Sebastijono aktuose.

Kada Nefokstras pranešė Chromacijui, kaip miesto prefektui, juog atlievavo savo vergus ir juog Tarvilinas išėjo iš padargos, priėmęs šv. krišką, Chromacijus, išsiklausinęs gerai apie to atsitikimo teisingumą, nuslūntė pakviesti Sebastijoną, prižadėdamas pats pasilikti krikščioniui, jei jis taps tokiu būdu išgydytas. Sebastijonas ant to nesutiko, bet davė jam kita proga persitinkinti apie krikščioniško tikėjimo teisingumą, neistatant ant negero kriškio. Chromacijus turėjo daugybę statujų ir paveiklų įvairių pagoniškių dievų, Sebastijonas tat ji užtikrino, juog jei tuojaus sunaikins ta viską, atgaus sveikatą. Sunkus tai buvo darbas, tačiau Chromacijus ant to pristėjo. Jo sūnus, Tiburejus, labai supyko ir prižadėjo imesti Sebastijoną ir Polikarpa i pečių, jei tėvas neišgys, kas prefekto sūniui nebūvo teip sunku padaryti. Viena diena tuo sudaužyta i smūokius du šimtu statujų Chromacijus vilėjo ir nupuoše, Romoje. Chromacijus tačiau nepasitaisė. Nuslūntė tat pas Spbatijoną ir priimta ji labai nemandagiai. Bet jis ramiai tarė:

— Be abejonės da ne viską sunaikinote. Ką nors užslėpėte.

Ir teisingai kalbėjo. Keli maži daiktai, laikomi tačiau už dailios veikalus, kaip už tikėjimiskus padarus, pasirodė buvę užslėpti. Tuojaus juos atnešta ir sunaikinta, o Chromacijus pasveiko. Ne vien jis atsivertė, bet ir jo sūnus, Tiburejus, liko labai karštu krikščioniui, o mirdamas kaipo kankintinis, užspilnio, kad jo vardu užvadino vieną iš katakumbų. Jis meldė, idant ji paliktų Romoje raminti ir stiprinti jaunus atsivertėlius ir rengti juos prie ateinančio persekiojimo. Kas jam lengva buvo padaryti, kaipo turinčiam įžangą net i palecius, ir drąsus ir darbštus vyras. Žinoma, nuo to laiko tarpe Tiburejus, Sebastijono ir Pankraco prasidėjo didelė draugija.

Tiek pasakė, mes kriškime prie kalbos tarpe Chromacijus ir Fabioles, kuri dabar, baigdama, pridūrė:

— Bet žinai ka, Chromacijau, sėkime šitame gražiame pasaulyje, kur, atsimenu, stovėjo Baachus stovyla. Ar žinai, kad labai įstabios žinios vaikščioja po visą šalį apie jės čionykščius darbus?

— Teisingai? o kokios-gi? Pasakyk man, mano brangi!

— Juog laikai čia daugelį žmonių, kurių niekas nepažįsta, juog nieku neatlankai ir niekur neini ir vėdi tikrai filozofiškos gyvenimą, tartum tverdamas Platono respublika.

— Labai gražiai šneka, — atsakė juokdamasis Chromacijus.

— Bet tai da ne viskas, — pridūrė Fabiole, — sako, kad jus čionai gyvenate be jokių pasilinkimimų, kaipo kokiam kalėjime, ir marinate save badu.

— Bet tikuos, juog tie, kurie teip ateip mus rūpinasi, nors tiek mūsų pripažįsta, kad visas savo skolas už valgius teisingai užmoka. Tikuos, juog nesako, būk esame kalti mėsinyčioje ar kokioje kitoje krautuvoje.

— O nel — atsakė juokdamasis Fabiole.

(T. b.)

J. P. BUDGINAS

visiems gerai pazistamas

Siuočia Pinigus ir visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Par-
duoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaito Pinigus visų
kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir
t. t. Apsaugoja daiktus ir būdinius nuo ugnies. Užlaiko Krautuve
Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių būdinių daiktų. Pas jį
galima užsirašyti laikraštį „Žvaigždė“.

Atsiekite pamėginti ir persitikinti po Nr.

4549 So. Heritage Ave., CHICAGO, ILL.

DOVANAI VISIEMS

Temykite gerai! TIKRAI LIETUVIŠKA, DIDELĖ KRAUTUVE
Paukštinai armonijai, skripajai, klarnetų, trubių, koncertinių ir
daugybė kitokių muzikalių instrumentų. Geriausių dalelių,
lenovėjų, visokių žiedų, laketų, spinkų, košelių auksoji ir pauk-
snių, visokio skrysius mašinių bei drakonojimo gramatų, pi-
kių brivių, abumų pormatams, revolverių, žaudyklų (strielių),
kiseinių lėmpukų, guminių litrų, adresams pečių, gramatinių
mokinis angliškų kalbos, žodynų, istorijų ir maldų knygų kolia-
tik randasi lietuviškoj kalboj, gražių popierių dėl rašymo gramatų
su paukštiniais apskaitymais ir dainomis su konversnais tūzais 25c., 5 tūzais
už \$1.00, 1000 už \$6.00. Kas vilkio sau kg. persimaitinti, tegu pristatoma už 2c.
maršų ir kelionų adresų, o aptars didelių N 3 naujų K. A. T. A. K. O. G. A. D. O. Y. A. N. A. I.
su 812 aiškių paveikslų ir 1000 visokių maudinių daiktų. Aš garantuoju, kad mano
tavoras pirmos klasės, o prekęs pigesnis kaip kūr. Ouderis išsiduoda greitai į visus
Amerikos ir Kanados kraštus. Parpaikyti gali gauti piktą daug pigiau kaip kūr.
Reikalaujant katalogo pamatinti visą lietuvišką, katram matyti apgarsinimą.
K. VILKEVICH. 112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Visoje kietųjų anglių apiekinėje geriausia ir saugiausia
banka pinigams pasidėti tai

LIETUVIŲ BANKA

Merchants Banking Trust Company

Mahanoy City, Pa.

Kapitalas \$125,000 Pervirsnia \$30,000

Moka 2 procentu nuo padėtų pinigų. Tarpn bankos direk-
torij randasi trys lietuviai: Kun. S. Pautienius, p. A. Dani-
sevičia ir p. V. Rimkevičia.

Bankoje dirba lietuviai, susikalbantie lietuviška, lenkiška
ir slavokiška.

M. GRAHAM, Prezid. CHAS. C. BURCHILL, 1-mas Vice-prez.
Kun. S. PAUTIENIUS, 2-tras Vice-presidentas.
CHAS. L. ADAM, Sekretorius. JOHN J. MEYER, Išdėininkas

M. P. MOLLER

Dudu Vargonai

publudavotiniai

Didžiųjų pneumatiskų vargonų Sv. Jurgio R. K.
Bažnyčioje, Shenandoah'ryje, Pa.,
kun. P. Abromaitis, klebonas.

Teigsi
Vargonų Sv. Marijos R. K. Bažnyčioje,
Mahanoy City, Pa.
Sv. Katarinos R. K. Bažnyčioje, Wayne, Pa.
Nekalčiausias Sirdies Marijos R. K. Bažnyčioje,
Pittsburgo, Pa.

Ir daugiau nei 50 didelių vargonų katalikiškoms tikrai bažnyčioms.
Šimo taikie budavojam pneumatiskus instrumentus Sv. Stepcio ir
Sv. Kazimiero katalikiškoms bažnyčioms Pl. mouth'o, Pa.

**Budavojam visokius Dudų Vargonus,
pritaikant prie vietos.**

Geriausii vargamistrai ir kunigai gies mūsų vargonus.
Paparšant, pristipus specialifikacijas ir kadų aproka-
vimus uždąky ir gvarantojam ufsaugindimui.

Pradome susirašinti su mumis Dėl katalogo ir artesnių žinių
adresuokit:

M. P. MOLLER

HAGERSTOWN, MARYLAND.

N. B. Męs teigsi budavojam Chapel ir Cabinet Road vargonus,
kurios paduodam tiesiog už fabrikų prekes.

Dudu žinoti visuoemnei, kad aš uždąky

Didele Knygu Krautuve

teigsi Szekspieru, Ražanciu ir visokiu religijiskiu daiktui.

Paruoda dėl perkunų ir po viena. Pas mane visokių kny-
gų yra prikrauta, kokių tik kūr randasi lietuviškoj kalboj ir
lenkiškoj, tik prieš tikėjimą nėra.

Teigsi užlaiku TRAJANKA, geriausia ant viso Ameriko;
prekė su pristuimtu į namus už svara 1 dol., o kas daugiau
vertės 1 dol. kokių nori pasisurinkti uždąky, o ypač gautna kas
nor, Pamokslai be Kunigo", arba labai puikia maldknyge.
Teigsi turii daugybę ABROZELIU, ALTORELIU, paukštinai
altorijų po 12c. prie „Žvaigždės" kas nori gali gauti dovanų
vertės 1 dol.

Maloniai prašau visus brolius ir seseris kam ko reikia pas
mane stiebtuoti; viską geria aptarėsite; pinigais gausite per mo-
ney order arba registravotoj gramatų, arba patinėmis mar-
kėmis.

Visu senas pažistamas

POVILAS MIKALAUŠKAS
320 W. Broadway, So Boston, ass.

THE WORLD'S GREATEST SEWING MACHINE

LIGHT RUNNING NEWHOME

Iron and silver Vibronet Shuttle, Rotary
Shuttle or a Single Thread (Chain Sewing)
Machine with Sewing Machine Wires
THE NEW HOME SEWING MACHINE COMPANY
Orange, Mass.

Many sewing machines are made with irregularities of quality, but the New Home is made to wear. It is the only sewing machine ever made.
Sold by authorized dealers only.
FOR SALE BY
A. GRIMES.

Iron and silver Vibronet Shuttle, Rotary Shuttle or a Single Thread (Chain Sewing) Machine with Sewing Machine Wires
THE NEW HOME SEWING MACHINE COMPANY
Orange, Mass.

The Shenandoah Trust Comp. Inc.
Kapitalas \$125,000. Pervirsnis \$47,000
Vienintis lietuviška banka, kurios akcionerijng daugumas lietuviai. — Mo-
ka 2 procentu nuo padėtų pinigų.
Adama kasdien nuo 9 ryte iki 3 po piet., o sabatois nuo 9-12 ryte ir 3-10 vakare. Galima susikalbėti lietuviškai.

KAZ. HADZEVICZIA
121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.
Tuojuasis Solia Lehigh Valley dy-
po. Visokiu orieliki ir alaus
fidelis zopostas, teigsi ir is
Europos visokiu tyvų, cigarių
ir visokiu valgiu ir osterių
Krautuvingii gali gauti nau-
kynę ir priteliskia rola visame.
Teigsi paduodu siporktes ant
visų linijų ir siuoniu pinigų į
visas dalis svieto pigiausiai ir
sutaupii.

Paruodam Laivakortes
ant visokių linijų: siuoniu pigiaus ir
visas dalis svieto. Šimam amerikankis
popieras kiekvienam: potarnaujam už
šimuoju kiekvienam dalyke; išraim
popieras: angliškoj, lietuviškoj, lenkiškoj
ir maščio kalbu duodim potar-
mias provose. Melišam kreipis pa-
mus, o bėti uždąsinti. Su godine,
Vargoninkis Sv. Kazimiro Bažnyčioj
J. J. HOEDEL, ir mokintinis Vakar-
nis Mokolainis FRANK URRAN,
302 Wharton St., Philadelphia, Pa.

Parsiuduoda
6 gyvenami namai ant East
Lloyd St., Shenandoah. — Real
Estate. Kainos įneša \$45,000
per mėnesį. Prekė \$14,000; pri-
mokėti rek \$2,000, kitkas ant
hypotekos.
JESSE B. DAVIS, Insurance
Agentas,
120 So. Jardin Str., Shenan-
doah, Pa.
Teigsi parsiuduoda geri na-
mai Girardvilleje.

APGARSINIMAS.

Visokių mažmožių, draugystim kukar-
dų, visokių pečių ir
vardu ir pavar-
de galite gauti ge-
riausiai ir pigia-
usiai supirkiti pas

R. H. MORRIGAN
13 N. Main Str.,
SHENANDOAH, PA.

MINERSVILES LIETUVIAMS
erų geriausiai pasidėti pinigų sta-
bitame banke:

The First National Bank
of Minersville, Pa.
Pradus kapitalas \$90,000 Pervirsis
\$50,000. Nešaldinatis uždarys \$15,000
CHARLES R. KEAR, p. d. entas,
HARRY F. POTTER, kasierius

Stebetinis Proga
Vakams nuo misąų sukni-
geriausio KASZMIRO, su priku-
pamozasū, už kainuos 75c, \$1.00,
1.75. Plozencinai \$16.00 ir dan-
ziosis Kunigijiskos sukniis \$12.00
ir suzesezimas. Gera visa sile
linij auų \$13.00 extra garsi \$20.00
anguz.

Bobbe Bros & Co., 348 Barkley st., New York.

Vineas Hnkevičius
„korusias musu graborius
parsuodam arklius pavienimii, ar-
ba karjetas vesedimoms, krūštų-
nomis ir visokiam reikalui Par-
veza anglis ir krausto. Jo adreas:
109 S. Main st. Shenandoah Pa

Tikrai Gryna
ALTORIAUS VYNA
— gausite pas —
BARNSTON TEA CO.,
6 Barclay St. ♦ New York.
Importuoja jie rusišką arbatą kavą ir
visokį vyvą.

Jei kam prireiktu

kur važiuoti su sermenimis, ve-
selija, kaudytis ar anglij par-
veži, samdytis arklus nu
V. LevanaVICIUS
818 N. Jardin St. Shenandoah, Pa.

A. ROLDERMAN'O
112 N. Main St., Shenandoah, Pa.
už Keithan'o kapitvės, geriausi-
vieta Shenandoajje pirkti LARK
RODELIOUS, laikrobinis, solub
suis žiedus ir visokius brangumų
nus, teigsi geriausiai patatyti. Kvi-
zimas daktas yra zvaruotuosiamus

Dr. W. J. WINTERS
Daktaras ir Chirurgas
pabaigęs daktarystės mokslus
Jefferson Medical Collegioj su
pagarba. Specialistas akių li-
gias, nosies ir gerklės. Gydo
pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., neto i
S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

Adomas Bujauckas
geriausias kriaučius dvejesios miestose
Kas nori turėti grazius suetus,
prašau pas mane užsiselintoti
140 East Centre St. 16 E. 5th St.
Shenandoah, Pa. Mt. Carmel, Pa.

50,000 KNYGELIŲ DYKAI PER PASLAPTINES VYRŲ LYGOS

Šioje knygoje talpa dangaus pareikly ir tapal
yra šimto moko kalitulu song ir jaunu vyrų kurie
kencia lytikus moluos gimus, pasidymū vryskau-
mū, nerviskas tyvus, kraujo užstojimū, lytikis sa-
narių pulvima ir triperis, aktyvus, inkstus, kaip nuo
19 galimas išsivystyti namieje greitai ir pasekmingai.
Rasome padėjimus jį pačių kalboje. Rašyk musus
Lietuviškai.

RODA DYKAI. Uždėtikos valandos nuo 9 iki 5; nedėliomis nuo 9 iki 12.
DR. JOS. LISTER C.
40 Dearborn Street. La. 5 CHICAGO, ILL., U. S. A.

Bischoff's Banking House

Užsta 1848 m. (BANKA BISCHOFF'O) Užsta 1848 m.
237 BROADWAY IR 4 PARK PLACE, NEW YORK, N. Y.

Pinigus siuoniamis į seną svyrą kuotiekiaokniausiai, pagal
dėsinio kurso, su kiekvienu iš New Yorko špaikindimū
greitai, teip juog į 12 dieng krijoj pirmii lieka.

Pinigus išmaitome visų kraštų vėjai pagal dėsiniio kurso.
Bankoje savo visados laikoms daug pinigų dėl šimainimo.

Pinigus pritamam ant kyvųdij ir dmadam procentų.

Siporktes išuoniamas su geriausių gurlavijū dėl atkalki-
vimo iš Europos, neoliškai, ir pirkiųi špaikind
duodame žmog, kada jo pasidėtikos pėtikos ir ant kra-
to laiva.

Siporktes parudodame ant geriausių gurlavijū dėl parve-
sivimo į Europą ir pristatome pasidėtikas ant laivo u-
dėty, o kas pas mane parveži, parudodame žmog savo at-
kelavimui ir padome sifidai dėti ir sdyg, kursumo
galitulu arba bota iš visos špaikind, taik sdygus savo
pasidėtikas ant pastatima, o teikin bota apsidėtikos nuo
gabų gyvostų.

Pašportus parudodame dėl keliančiomū į kraštų.

Daviersnatis parudome pigiai ir kinas visus pajamitiskus
popierius ant laugų prekų. Subokletavomū pagal sifid-
nis kuotiekiaokniausiai.

Per laukę ar sabbatiki atsiokkite ant šio antstakio
Bischoff's Banking House, 237 Broadway ir 4 Park Place, New York.
Nedėlioje Bankas atveria nuo 10 iki 12 adymai,
Butojioje iki 8 vakare.

Tukstančiai seimynų yra apsaugoti nuo vyarių ligų per
tai, kad savo namuose užlaiko Severos Vaistus Seimynai.

Pagadintas kraujas yra pavojingas.

Silpnas, pagadintas kraujas sveikata ligi, Cystas,
tirštats, raudonas kraujas reiskia veikta. Jeigu tavo
kraujas pagadintas, esi išstatytas ant užpuolimo ko-
kios nors ligos. Pagadintą kraują parodo votys, egz-
ema, išberimai, spuogai. Teigsi vardeninė liga, plė-
viu užsiediminas, vėžys, džiava-tai ligos, paciniamas
nuo negro kraujo. Jei nori būti sveikas, užlaikyk
kraują vstymt ir drūtam laipsnyj, idant tas duodantis
gyvasti elementas išnešioti sveikatą po visą organiz-
mą net lyg galų pirštų. Tuom tikslu vartok

Severos Kraujo Valytoja.

Yra tai užtikrintas ir parinktas vaistas, kuris apvalo
kraują nuo visokių nešvarumų, atgaivina, atnaujina
ir sustiprina. Išnešioja jiegas ir sveikatą po visą orga-
nizmą. Kaina \$1.00.

W. F. SEVERA CO.—Ponali Turėjau nečystą kraują ir
kankino mane išberimai. Jei nebūčiau skaitęs jusų apskelbimu,
lyg šiol nebūčiau buvęs sveikas. Ant kiek esmi girdėjęs, Seve-
ros vaistai yra geriausi. Patariu visiems. Su pagarba
LUKAS VOLANSKIS, LEETSDALE, PA.

PIRKTI GALIMA VISOSE APTEIKOSE.
Reikalauk būtinai „SEVEROS“.

Sulaikyk ta kosili.
Nelaukyk kosilio; skubink jį pra-
šalinti, kol dar neužsiedim.
Severos Balsamsas Plaučiams
gydo plaučius, išnaikina plegmą, o
per tai sugrąžina sveikatą. Kaina
25 ir 50c.

Išsisukimais ir pamaitinimas.
Niekas teip greitai nepalengvis, kaip
Severos Aliejus Sv. Gotardo.
Intrink juo gerai, o potum aprisk.
Severos aliejus Sv. Gotardo gydo
kryžiaus skaudėjimą, pamaitinimą
muskulų ir visokių sustingimų.
Kaina 50c.

Buk jaunu!
Vis viena kiek sykin esi apval-
dijojis grūtinio dienų—bu jaunu,
jei atnaujisi savo jiegas su pareiba
Severos gyvasties Balsamo.
Tas žinomas sustiprinantis vaistas
sugrąžina apetitą, jiegas, sustveria
naują kraują ir pruduoda naują gy-
vastį. Kaina 75c.

Dailus veidas.
Užlaikyk veidą jaunu ir skaistum
vartojant
Severos muilą gydantį odą.
Jis panaikina spuogus ir išberimus,
pruduoda odai minkštumą ir lygu-
mą. Nuo to muilo veidas pasitaiso
matančiom. Kaina 25c.

DAKTARŲ PATARIMAI DOVANAI.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS IOWA

